

Brassói Lapok

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL: BRASOV, STRADA REGELE CAROL 56-58. — FIOKKIADO: BUCUREȘTI, STRADA SFÂNTA MINA 9. — TELEFONSZÁM: 3/23-86

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

ELOFIZETESI DIJAK BELFOLDRE: HAVONKENT (HAZ HOZKULDVE) 80 LEJ. — MAGYARORSZAGON NEGYES- EVENKENT 14 PENGÓ. — EGYES SZAM ARA 4 LEJ

III. ÉVFOLYAM

BRASOV, 1934 ÁPRILIS 18. SZERDA

87. SZÁM

MA: LÁSSUK MEDGYEST!

A srápnél nem lehet végső érv...

Ugy látszik, az elmúlhatatlan francia-német harc örök nyugtalansága marad az emberiség életének.

Most újra fellángolt ez a küzdelem. E körül kavarog a világ minden népe között, vagy közvetlenül. Ebből a harcból sarjadjanak az újszerűtű sovinizmusok és bármilyen különös, most úgy alakult a világképlet, hogy a haladás, a fejlődés, az emberség győzelmét most megint inkább a franciáktól kell várni.

Pedig nekik is nagy bűneik vannak. Nagyon nagyok.

Mi, magyarok, az utóbbi évtizedekben majd mindig német torzító tükrökben néztük a francia életet és ugyiszlán német szűrőn át érkeztek el hozzánk a gall szellem áramai. Tudjuk, hogy a háború előtti- alatti pángermán törekvéseknek érdekében állott Franciaországról a legrosszabbat terjeszteni. 1914 előtt sürin beszélték Franciaország elöregedéséről, a francia életenergia gyengüléséről. Renan mondásából, hogy „La France se meurt, ne troublez pas son agonie” és a múlt század végi handelairei dekadentizmusból a Vilmos-császári filozófia örveztve a francia szellem biztos halálát következtette. Ez a kalóz történefilozófia a német nehézipar műhelyeiben kapott állandó támogatást és irányítást. A korán örvendő aggodalmaira rácafoltt mindig a történelem. Romain Rolland klasszikus jelentőségű választ adott Jean Christophe c. regényében a hamispénzü filozófusoknak: „Évszázadok során tiszser követte heroikus ifjúság a kimerülés korszakait, amelyekben Európa Franciaország fényes, elkendőzött pusztulására várt. Ezeket a feltámadásokat Franciaország a fajták sokféleségének köszöni, amelyek alkotják s amelyek felváltva alszanak el és álmodnak és állnak őrt. A fáradt csapatokat friss csapatok követik.”

A horogkereszt jegyében újjászületett pángermánizmus mostanában újra mozgásba hozta kalózcsoportait. A dekadencia diagnosztikusai megint működésbe léptek. A németországi egyetemeken valószínűsítik a járványként terjedő új divat, hogy doktori értekezéseket írjanak a francia nép pusztulásáról. Ha ócska vasúti kocsi összeütközik Franciaországban, ez a katasztrófa kifízetődő hasonlatot nyújt a hitleri filozófia csatlósainak, ha másra nem, hát legalább egy vezércikkhez! Ha Stavisky panamázik, akkor gyorsan megállapítják, hogy a francia psziché gyökeréig romlott. Ebben a gyanus forrásokból táplálkozó filozófiában a legnagyobb hiba az, hogy ugyanakkor szembeállítja a pusztuló Franciaországgal a meghorogkeresztelt Németország Wotan-i ősi egészségét. És rögtön ezután készen van a labdacs, mondván, hogy „mi, németek vagyunk a világ legegészségesebb nácija, a mi hivatásunk (és nem a másoké), hogy az elfáradt Európát meggyeplőzzük.”

Nagyon jellemző példa a horogkereszt irástudók szemléletére Friedrich Sieburg esete. Ez a frankfurti publicista Hitler uralma előtt szívesen sütkérezve a baloldalon, irt egy könyvet „Dieu est-il français?” (Az Isten is francia?) címmel, amelyben ügyesen csokorba szedte a franciaországi, természetesen sovinizmus mérgező dudáit, természetesen elitelők formában, amit nagyon helyesen tett, mert itt is megtaláljuk az elvakult harafiság csaláncját. Azonban jött a hitlerizmus és a mi frankfurti publicistánk kiadott egy másik könyvet: „Es werde Deutschland!” címmel, amelyben összegyűjtötte a feltá-

A kormány bejelenti a rendcsinálás további eszközeit

Egész sereg új és fontos javaslat kerül a parlament elé

Kószoló a községi választásból

Goga ezuttal Aradról mennydörgött a kisebbségek felé

Bukarest, április 17.

A kormány tagjai hétfőn délelőtt folytatták a szombat délelőtt megkezdett minisztertanácsot, amelyről a következő újabb közleményt adták ki:

A minisztertanács folytatta a legutóbbi események által előidézett helyzet megvizsgálását s olyan intézkedés-sorozatot határozott el, amely a rend és tekintély elvének megerősítését célozza, különös tekintettel az ország gazdasági és pénzügyi újjászervezésének a körülmények megsabta szükségleteire. Ezekben a különleges intézkedéseken kívül, amelyeket a belügy- és nemzetvédelmi minisztérium fog alkalmazni, a minisztertanács még számos más intézkedést tett, amelyek egyrészt az iskolákban való rend fenntartása és a főiskolai végzettséggel bíró ifjúság elhelyezésének lehetősége tesz szükségessé. Ezzel kapcsolatban a minisztertanács elhatározta egy különleges hivatal létesítését a miniszterelnökség mellett. Bizottsá-

got küldött ki a minisztertanács e hivatal szervezési és működési szabályzatának a kidolgozására.

Ezután a minisztertanács újból számbavette azokat a törvényjavaslatokat, amelyeket a kormány még ebben a parlamenti ülészakban meg akar szavaztatni. Elhatározták, hogy ezek a megszavazásra kerülő törvényjavaslatok a következők lesznek:

A szakmai kamarák számának csökkentéséről szóló javaslat.

Az autonóm pénztárak újjászervezéséről szóló törvényjavaslat.

A román személyzetnek a vállalatoknál való felhasználására vonatkozó javaslat.

A bankkereskedelem szabályozásáról szóló javaslat.

A váltó- és csekkreform.

A katonai szolgálat előtti kiképzésre vonatkozó új javaslat s végül

A hivatalok és minisztériumok szervezetének egyszerűsítéséről szóló törvényjavaslat.

Az állami jövedelmek beszédésére vonatkozó új javaslat.

A szövetkezeti rendszer újjászervezéséről szóló javaslat.

A minisztertanács déli fél 12 órakor ért véget. Ekkor Tatarescu miniszterelnök a királyi palotába hajtatott s kihallgatáson jelent meg az uralkodónál, akit az audiencia után visszatartotta ebédre.

Délután 3 órakor, tekintettel arra, hogy a parlament újból megkezdte tevékenységét a húsvéti szünet befejeztével, a képviselőházban többségi értekezlet ült össze, amelyen Tatarescu miniszterelnök hosszabb beszédben ismertette a kormány és a törvényhozás feladatait.

Politikai körökben feltűnést kelt, hogy a többségi értekezletet annak ellenére is összehívták, hogy Bratianu Dinu pártelnök még nem érkezett vissza római üdüléséről. A pártvezér csak kedden, sőt talán szerdán tér vissza a fővárosba.

A belpolitika legújabb eseményei

Amint jeleztük, vasárnap ment végbe Buzauban a pótválasztás egy megüresedett képviselői mandátumra. A választási harc ezalkalommal még hevesebb és elkeseredettebb volt, mint decemberben. Ugy az ő, mint a georgista liberálisok, valamint az ellenzék nagy erővel fektült bele a küzdelembe s a politikai szennedélyek persze tul is csaptak a mértéken.

Buzauban, a megye székhelyén, több véres verekezés volt a vetélkedő pártok kortesai között, az egyik községben pedig halálos elberáldozata is lett az elmergesedett pártvilongásnak. Gura Nisovului faluban a választók egy csoportja vasárnap hajnalban felvorte álmalból Enescu Misu ügyvédet, a Goga-párt helyi vezérét s hevesen tüntetni kezdett ellené. Az ügyvéd kilépett lakásából hogy elhárítsa a tüntetést s lecsendesítse ellenfeleit, de eközben a tömegből valaki rálőtt.

A revolvergolyó átfurta Enescu jobb tüdejét, úgyhogy válságos állapotban szállították kórházba.

Életbenmaradásához csak abban az esetben van remény, ha állapotában bonyodalom nem áll be. A csendőrség rögtön megindította a nyomozást az ismeretlen merénylők kiletének megállapítására.

A véres pótválasztás egyébként, — amint

várni lehetett — a kormánypárt fölényes győzelmével végződött. A liberálisok mindent elkövettek, hogy kiköszörüljék azt a csorbát, amely az április 2-iki pótválasztáson, ahol a nemzeti-parasztpárt megkésztesszte decemberi szavazatait, tekintélyüket érte.

A képviselői mandátumot 19.220 szavazattal a liberális jelölt szerezte meg a nemzeti-parasztpárti jelölt 9.534, a georgista jelölt 2.106, és a gogista jelölt 1.785 szavazatával szemben. A nemzeti-parasztpárti jelölt érdekében tudvalevőleg Lupu dr. és Madgearu, sőt Mihalache is sorompóba állott. A küzdelemnek ez a kimenetele jelentékeny mértékben újra elpörgösítette a viszonyt a kormány és az ellenzék között s Mihalache campulungi beszéde, amelyben élesen támadta a Tatarescu-kormányt, valósággal olaj volt a tüzre.

LIBERÁLIS GYŐZELEM A NASZOD-MEGYEI KÖZSÉGI VÁLASZTÁSOKON IS

A kormány köztudomásúlag elhatározta, hogy a községi és megyei közigazgatási választásokat a jövőben sorra lefolytatja. Nem egyidejűleg, hanem hol egyik, hol másik megyében s városban.

Naszód megyében vasárnap már meg is ejtették a közigazgatási választásokat a megye 74 községében. A politikamentesség persze írott malaszt maradt, mert hiszen a községi tanácsokban okvetlenül liberális többségre volt szükség, hogy a közeli községtanácsai szenátor-pótválasztáson biztos legyen Ooanea dr. liberális korifeus győzelme, aki decemberben fura módon kibukott a parlamentből, noha listavezetője volt a kormánypártnak.

A megye 43 községében a választás egyhangú volt, mert az ellenzék nem állított ellenjelölteket. Ilyképpen a 74 község tanácsaiba összesen 204 liberális, 41 nemzeti-parasztpárti, 4 gogista és 3 független tanácstag jutott be.

GOGA ÚJBÓL HANGOZTATTA HITLERISTA ELVEIT

A szélsőjobb oldali vizekre sodródott Goga vasárnap este ismét elpuffogtatta korlátolt sovinizmusának már annyiszor hangoztatott frázisait. Ezuttal Aradon, ahol a Bukarestben élő román főiskolai diákság helyi csoportja elősoros előadást rendezett, amelynek első része a Kulturpalotában, második része pedig a Városi Színházban ment végbe.

A színházban tartott előadás egyik program-

nem a legvégső érv, a mésszel öntött közös sir nem a legvégső konklúzió. Minden ágyu minket ér, bármerre is van irányozva, minden veszteségben nekünk is vesz el valami, bármely felt is érje az s a halál rettenetes lumpolása után mindnyájunkat törni fog a másnapos kórság.

★

Nekünk nem szabad örömmel nézni a gyűlölet fellángolását.

Tessék kívágni és eltenni!

9. sz. SZELVÉNY

a B. L. áprilisi
regény-ajándékára.

1—15-ig sorszámmal ellátott 15 darab áprilisi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregény-tárának 1934 áprilisi havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszámlázhatóak **Bukarestben**: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sf. Mina 9), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Grivitei 10). — **Brassóban**: a B. L. kiadóhivatalában **mindenütt máshol**: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniök, a 4 lejt befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan uton kapják meg, mint az újságot.

pontja Goga beszéde volt. A politikai törtételemben fejtévesztett és egykor méltán tiszteletreméltó költő-politikus beszéde előjáró részében arra mutatott rá, hogy a békekötés óta eltelt 15 esztendő ugyan itt, Romániában, a nemzeti egység lelki kialakulásának a jegyében állt ugyan, ebben a tekintetben azonban még mindig igen sok a kívánnivaló. A törvények, így például a közigazgatási törvény, még mindig módot adnak arra, hogy az erdélyi városok magyar és általában kisebbségi centrumok maradjanak és idegen testeket képezzenek a román nemzeti államban. Így nem csodálatos, hogy a nemzeti egység nehezen kovácsolódik ki s azon sem lehet csodálkozni, — mondotta Goga, — hogyha a románok harcolt az ellen az állapot ellen s követeli a városok elrománosodásának az elősegítését. Goga ezután a fővárosi Sarindar-utcai demokratikus sajtó ellen rohant ki s uszított azzal, hogy csak az igazi románoknak van joguk a népet befolyásolni és vezetni, saját nemzeti célkitűzéseik szerint.

— Mi, románok, — ugymond, — vengőglátó emberek vagyunk szívesen látunk asztalunknál más nemzetbelieket is, de nem tűrhetjük, hogy a vendégek többen legyenek az asztalnál, mint mi, a gazda családja. S aki nem alkalmazkodik szokásainkhoz és törekvéseinkhez, azt galléron ragadjuk és kidobjuk.

A továbbiakban is közhelyszőrű és hajuknál fogva előráncigált vádjait hangoztatta. Kijelentette, hogy nem akarja támadni az erdélyi kisebbségeket, de azt tartja, hogy ezeknek be kellene már látniok, hogy Romániában élnek s hogy nem folytathatnak fellengős politikát és nem kacsingathatnak Budapest felé. A román-ság és magyarság közötti viszony elmérgesedését annak lehet köszönni, hogy Budapest egyre erősebben hangoztatja a magyarság vélt sérelmeit. Magyarország jelenleg három fronton harcol, holott be kellene látnia, hogy valamelyik szomszédjával ajánlatos volna megbékélnie. Főlölesleges és haszontalan a revíziós kardsörtetése, mert Románia egy talpalattnyi földet sem hajlandó visszaadni jelenlegi területéből.

Beszédét Goga ezekkel a szavakkal fejezte be:

— Az én nemzeti hitvallásom olyan katekizmus, amelyre ifjúkorom óta esküszöm s inkább meghalok, de nem leszek hűtlen nemzeti eszmémhez.

A beszéd a román diákság körében nagy hatást váltott ki s hosszasan ünnepelték a Musolinit és Hitler nyomdokaiba lépett költő-politikust, aki még nem is olyan régen demokratikus szabadságesszmék mellett tett hitet. Ez a beszéd különben majdnem szóról-szóra ugyanaz, amit az ősszel Besztercén, majd Kolozsvárra és Krajovában tartott s amely miatt Duca rem volt hajlandó vele együttműködni.

A kormány köréből szerzett értesülés szerint Taterescu miniszterelnök csütörtökön Erdélybe látogat. Előbb Kolozsvárra tart értekezletet az erdélyi megyefőnökökkel, majd Lapedatu erdélyi miniszterrel együtt a Mócvidékre utazik, hogy személyesen is megismerje a mócvok nyomorúságos helyzetét s tanulmányozza megsegítésük módjait.

Beteg Horthy magyar kormányzó

Budapest, április 17.

Horthy Miklós magyar kormányzó influenzás fertőzést kapott, amely magas lázzal járó betegséget eredményezett. A kiadott hivatalos jelentés szerint a kormányzóknak az elmúlt két nap folyamán állandóan 39 fokos felüli láza volt s elmentálló képessége annyira legyöngyült, hogy Korányi orvostanárnak szinte állandóan mellette kellett tartózkodnia.

A hétfőn kiadott orvosi jelentés szerint aztán a beteg állapota jobbra fordult. A szív működés most már teljesen rendes és a hőmérséklet 37.8-ra szállott. Aggodalomra semmi ok nincsen, a betegnek azonban néhány napig még föltétlen pihenésre van szüksége.

Agyonverte és kifosztotta a kísérő börtönőrt egy magyarországi fegyenc

Borzalmas rablógyilkosság a fegyház közelében

Sopron, április 17.

Sopron mellett, a köhida fegyház közelében, az országút árkában vasárnap hajnalban borzalmasan összeroncsolt testtel, holtan találták meg Laskó István, a köhida fegyház 60 éves fegyőrének. A holttesten rengeteg szuronyszurásból eredő seb volt, a fejét pedig karabélyagy ütése szakította ketté.

A megindult hivatalos vizsgálat a következőkben állapította meg a borzalmas bűntény lefolyását:

A budapesti törvényszék által emberölés büntette miatt annakidején 15 évre ítélt Marjay József fegyencet a napokban újból ki akarta hallgatni a budapesti törvényszék. Laskó börtönőr, aki májusban szándékozott nyugalomba vonulni, kérte az igazgatóságot, hogy engedjék meg neki, hogy Marjayt ő kísérje fel a fővárosba, hogy egyúttal dolgait is előkészítse. Kérését teljesítették. A fegyenc és az őre minden baj nélkül meg is járták

Budapestet és szombaton este érkeztek vissza Sopronba. Innen gyalogosan indultak el a fegyház felé. Nem messze a fegyháztól történt aztán a gyilkosság.

Marjay József egy váratlan pillanatban nekiugrott a főfegyőrnek és az uttól el-fáradt embert lefegyverezte és az árokba lökte. Ezután a Laskótól elvett szuronyral többször a tehetetlenné vált öreg testébe szurt, később pedig annak karabélyát vette elő és halálra verte a szerencsétlen börtönőrt.

Marjai a gyilkosság után kifosztotta áldozatát és annak ruháiból száz pengő készpénzt és egy zsebhórárt rabolt el. Ezután a szákmányolt szuronyral a közeli erdő felé menekült.

A soproni rendőrség kérésére katonaság vonult ki a gyilkos fegyenc üldözésére. Egyúttal értesítették az osztrák hatóságokat is, mert valószínű, hogy a rablógyilkos Marjay Ausztriába igyekszik.

A Heimwehr kezébe kerül az osztrák kormányhatalom

Starhemberg alkancellár lesz — Izgalom az osztrák keresztényszocialisták táborában

Bécs, április 17.

Az új osztrák uralmi rendszer hivatalosa, a Reichspost, jelentést közölt, amely szerint Dollfuss már a közeli napok valamelyikén helyet szorít kormányában Starhemberg hercegnek, a Heimwehr főparancsnokának. Bécs politikai körében s különösen a keresztényszocialisták táborában azonban többről is tudnak. A kiszivárgott hírek azt mondják, hogy Starhemberg rövidesen alkancellár lesz s talán az ügyek egyedüli irányítója, mert Dollfuss csak a külpolitikai kérdésekben való döntési jogot tartja meg magának, egyébként mindent Starhembergre bíz.

A keresztényszocialisták táborában ezek a hírek nagy nyugtalanságot és izgalmat keltettek. Starhemberg bevonulásával a kormány sulya már a heimwehristák felé billen az állambiztonsági ügyek átadására pedig szinte korlátlan hatalmat biztosít Starhemberg hercegnek és híveinek. Politikai körökben is tartanak attól, hogy a Heimwehr tulságos térfoglalása zavarokat és elégedetlenséget eredményez.

Elkészült a vádirat az összeesküvők ügyében

Csütörtökön, vagy pénteken megkezdik a pör főtárgyalását

Újabb letartóztatások Erdélyben

Bukarest, április 17.

A II. hadtest katonai ügyészsége hétfőn délelőtt már be is fejezte a vizsgálatot a Precup-féle összeesküvés ügyében. A vádirat a már ismert nyolc katonatiszt és öt polgári személy ellen emel vádat összesen 50 gépirásos oldalon a büntetőtörvénykönyv 78. és 79. szakasza alapján. Első részében összefoglalja az összeesküvés leleplezésének körülményeit s elmondja, hogy a letartóztatottak gránátokat és más robbanóanyagokat készítettek elő puccstervük keresztülvitelére, céljuk pedig a jelenlegi alkotmányos jogrend felforgatása volt. A vádirat második része a vádlottaknak a vizsgálat folyamán tett vallomásait tartalmazza.

A katonai ügyészség különben a vizsgálat lezárása előtt kihallgatta az ügyben Popp Ioan volt belügyi államtitkárt, aki elmondotta, hogy Precup alezredes már a nemzetiparasztpárti kormányzás alatt is felforgató tevékenységbe kezdett s a Vajda-kormány vizsgálatot folytatott le akciója dolgaiban.

A mostani Precup-féle összeesküvést egyébként a kolozsvári 85. gyalogezred egyik őrmestere leplezte le, akit Uica tábornok hadügyminiszter napipatánában dícsér meg s hűségéért minden valószínűség szerint soronkívül hadnaggyá léptetett elő.

Az összeesküvés pörének főárgyalása

még e héten, esetleg már csütörtökön, vagy pénteken kezdetét veszi a II. hadtest rendkívüli hadbírósa előtt áll. A hadbíró-ság Corniciu tábornok elnöke alatt két alezredesből fog állni, a vádat pedig Pomponiu ezredes-hadbiztos képviseli.

A Lupta jelentése szerint egyébként az összeesküvés felderítésére indított vizsgálat a befejezés előtt áll. Pomponiu ezredes, aki a vizsgálatot vezeti, már jelentést tett Mihail Jonescu tábornoknak, a II. hadtest parancsnokának. Jelentése szerint megállapították, hogy több altiszt csak öntudatlan eszköz volt. Az elkövetett gránátokat ezek az altisztek feletté, hatóságok utasítására szolgáltatták ki anélkül, hogy tudomásuk lett volna a célról.

A Lupta arról is tud, hogy a szigaranca másfél hónap óta figyelte az összeesküvőket, különösen Mesarusu Stefan kapitányt. Az összeesküvés feje Precup ezredes, aki a Manolescu-ügyben hadbíró volt, három csapatot szervezett meg most s ezeknek a csapatoknak ki is osztotta már a szerepeket. Az ezredes egyébként nagyon egzaltált ember. Kihallgatása során azt mondotta, hogy meg akart szabadulni a politikusoktól s aztán olyan kormányt akart, amelyben minden párt képviselője ott lehessen.

Az összeesküvők perét pénteken délelőtt kezdi tárgyalni a bukaresti hadbíró-ság első tanácsa.

Milyen foglalkozások járnak leggyakrabban aranyérrel?

Egész egyszerűen — minden ülfoglalkozás. Ezekkel a foglalkozásokkal szinte együtt jár az aranyér, azonban, sajnos, ritkán változtathatja valaki foglalkozását az aranyeres bántalmak miatt, ezért örömmel üdvözljük azt a szert, amely az életmód változtatása nélkül is segít. Orvosi körök évtizedek óta igazolják, hogy a „Goedecke“-féle

Anusol aranyérkupok

a fájdalmakat gyorsan megszüntetik és a betegséget tényleg gyökerestől kiirtják. Az Anusol gyógyszerárakban kapható.

Tíz napig feküdt holtan a lakásán a szerb földművelésügyi miniszter öccse

Belgrád, április 17.

A jugoszláv fővárosban nagy feltűnést keltett az a hír, hogy a szerb földművelésügyi miniszter öccsét, Demetrovics Jenőt, akit a kormány külön megbízással Zágrába küldött lapszerkesztőnek, holtan találták a lakásán. A halál körülményei és a haláleset felfedezésének a módja valóban elég különösnek teszik az esetet ahhoz, hogy feltűnést keltsen és magyarázatokra adjon alkalmat.

Demetrovics Jenő felesége két hét óta nem tartózkodott otthon. Raics-Erdősi volt. Az első napokban kapott levelet férjétől, aztán semmit, noha ő írt, sőt végül nyugtalanságában táviratozott is. Az aszszony, miután a táviratra sem kapott megnyugtató választ, hirtelen visszautazott Zágrába. A lakást lezárva kapta s dörömbölésére sem jelentkezett senki. — Feltörtette az ajtót s bent aztán megtalálta a férjét, de holtan.

A nyomozás megindult, de egyelőre még semmi sem mutat arra, hogy a lapszerkesztő erőszakos halállal mult volna ki. Viszont teljesen egészséges volt s hirtelen halálát most már az orvosok sem tudják megmagyarázni. Megállapításuk szerint ugyanis Demetrovics Jenő már április 6-án meghalt s azóta hever hullája a lezárt lakásban.

Valkó lesz a magyar képviselőház külügyi bizottságának új elnöke

Budapest, április 17.

Jelentettük, hogy Pekár Gyula lemondott a magyar képviselőház külügyi bizottságának elnökségéről. A lemondás nagy feltűnést keltett, különösen azért mert indokolása nincs, illetve nem hozták nyilvánosságra. Ugy látszik, hogy illetékes körök elfogadták Pekár indokait mert már meg is találták az utódját Valkó volt külügyminiszter személyében. — Valkó már nyilatkozott is, hogy hajlandó vállalni a megbízást.

— Etvágytalanságnál, gyomorhurutnál, gasztrikus láznál, bélrekedésnél, emésztési renyhéségnél, anyageserezzavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „Ferenc József“ keserűvíz rendbehozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány számos uttörője megállapította, hogy a Ferenc József víz abszolút megbízható használat, s ezért az emésztőszervek megbetegedéseinek kezelésénél állandóan alkalmazható.

A betörő, mint lovag

Nagyvárad, április 17.

Amint már megírtuk, Timár István, a temesvári rendőrségről megszökött betörő levelet intézett a nagyváradi rendőrséghez. A levél tartalma igen érdekes, valóságos „lovag“ szólal meg benne. Timár azzal kezdi levelét, hogy ő április 5-től a rendőrség ideiglenes foglya volt, de megszökött, mert ügyével kapcsolatban letartóztatott egy 17 éves ártatlan leányt is. Timár, amint írja, hajlandó volna elviseelni a tetteiért járó jogos büntetést és a mennyiben a rendőrség szabadlábra helyezi a leányt, betyárbecsületére ígéri, hogy jelentkezni fog az ügyészségen.

Harcban a Helikon és az E. M. I. R.

**Palami kimaradt
Kovács László cikkéből**

Beszélgetés

**A „Láng”, amely fel-
éget egy régi barátságot**

Tabéry Gézával Kós Károlyról és a Helikonról

Nagyvárad, április 17.

Az Erdélyi Szépmíves Céh tízéves fordulóján az egyik sarokasztalnál az eredeti helikoni programról beszélünk Tabéry Gézával.

A program eredetileg az volt, hogy tekintet nélkül arra, hogy valakinek bal-, vagy jobb-
oldali-e a világnézete, ellenben értékes a mondanivalója s azt művészi formába önti, szót és helyet kell adni.

Az erdélyi írók 1919. és 1926. körül nagyon éles világnézeti harcokat folytattak. Ebben a csatában az írók egy része a magyar radikalizmust valódta azzal, hogy a magyarság tragédiájának okozója, a másik rész a többszázéves feudális politikát ostromozta.

Ezek a harcok folyóiratokban, napilapokban folytatódtak s lassan a közönség két táborra szakadt.

Amikor 1926-ban a Szépmíves Céh Teleky Domokosnál Gernyeszegen összejött, Berde Mária kijelentette, hogy meg kellene csinálni a Helikont. A szót az ott időző báró Kemény János kapta el és így alakult meg a Helikon.

A Helikon összehívása előtt az a kérdés merült fel, hogy most már kiket hívjanak meg? Erdélyben annyira egymás mellett élnek és éltek is az emberek, hogy kifejezetten nem volt kaszt, vagy határvonal jobb és baloldali között, így hát meghívtak az összejövetelre jobb- és baloldalt egyaránt.

Ekkor a magyar arisztokrácia megtámadta Kemény bárót és a „gyűjtőtelepét”.

Ennek a támadásnak a következménye volt a helikoni deklaráció, hogy: „A szellem és a

lelkismeret mindenképpen előtt.”

A Szépmíves Céh már a Helikon előtt két esztendővel működött. Ekkor vette át a Céhet a Helikon. A Szépmíves Céh tagjainak névsorát talán a megváltozott elvi álláspontok miatt nem érdektelen leközlölni. Az egységes táborban ott találjuk: Kós Károlyt, Pál Árpádot, Zágoni Istvánt, Nyirő Józsefet, Ligeti Ernőt és Kádár Imrét. Akkor ezek még mind a polgári radikalizmust képviselték, mint a Keleti Újság szerkesztői gárdája és mint a Magyar Párt ellenzéke.

A Helikont Kuncz kezdte irányítani, mellette Kós és Áprily. Kuncz szerencsés személy volt. Széles európai látókörrel és realis erdélyi kultúrkonceptióval. Aktivitása teljében nagy-szerűen dolgozott. És Erdélyi írói boldogan dolgoztak a Helikonnak, tekintve, hogy egy-egy munkáért olyan összeget fizetett, amelyet abban az időben Magyarországon sem fizettek a kiadók. Azonban a boldog idő nem tartott sokáig. 1930-ban Áprily repatrált, Kuncz Aladár 1931-ben meghalt. Az Erdélyi Szépmíves Céh és a Helikon Kádár Imrénék és sógorának, Kovács Lászlónak a teljes befolyása alá került. Kádár Imre az egyik napról a másikra áttért a közgazdasági vezetésre s többé nem volt fontos, hogy a helikoni program szellemében folyjanak továbbra is a dolgok. Azonban még az üzletiekben sem tudtak számot vetni az olvasók elszegényedésével és a továbbra is drágán árusított kiadványok nem fogytak. A lektorálás sem állott természetesen tovább azon a szinten, mint Kuncznál s a Céhet egymás után hagyták ott írók és közönség.

mokat Károly Sándor előtt az erdélyi irodalom? Hiszen Kós kritikája jó feltűratnyi regényt sorol fel, mint olyanokat, amelyek annak idején jobban, művészebben és máibb szellemben beszéltek meg az erdélyi magyarság aktuális kérdéseit. Sőt Kós arra is hivatkozik, hogy a Láng-ot ő is olvasta kéziratban s azt nem tartotta érdemesnek a megjelenésre.

Tabéry Géza felnevet:

— Látja, kérem, éppen ez is Kós Károly originalitására vall! Most hivatkozik Berde Földindulására! Annak idején ő ellenezte, én javasoltam a Földindulás kiadását. Persze, azóta ez a regény jónéhány ezer példányban fogyott és a kritika a magyar társadalmi regények sorában számottevő alkotásnak minősítette. — Most már Kuncz Aladár Fekete kolostorára is hivatkozik Kós, holott korábban az volt a lektori véleménye erről a nagyszabásu műről, hogy jórészt ki kellene huzni, mert unalmas és nem lesz öt ember, aki végigragja magát a Fekete Kolostoron. — Még csak az hiányzik ezek után, hogy Emil Ludwigit is felfedezze, kiről pár esztendővel ezelőtt azt állította, hogy nem érdemli meg komoly olvasók érdeklődését.

— Tul ezeken a ripsztokekon, talán mégis gondosan lehetett volna kihozni a sajtó alól az Írói Rendnek első kötetét. Abban esetleg igazra lehet Kós Károlynak, hogy önök mellőzték a gondosságot a könyv technikai előállításánál!

— Ha tőknék lett volna, akkor igen! — mondja Tabéry. — De értes meg, nekünk egyetlen tőknék volt: a Berde Mária és az en aláírásom egy váltón, amit a nyomdának adtunk. Két hónap alatt utolsó fillérig mégis kifizették a szerzőt, meg a nyomdát. Számunkra ez volt a gondosság, nem a papiros minősége! Elismerem, hogy a Céh csinos könyveket ad ki külső kiállításban, mégis kétségbe vonom, Kós Károly jogát ahhoz, hogy éppen ő beszéljen kiadói gondosságról. Hol volt a gondos Kós, amikor Meschendörfer Corena-ját fordította? Egyetlen regényfordításban a Leier Jakabok százai!

— ?!

— Igen! Hadd idézzek Önnek csak egy mutatóbá néhány példát! — Az 68-száz kisdédek nádasokban történt születését a keletre vándorlás idejében Meschendörfer így írja meg: „Von Wölfen umheult gebar das Röhrich die flach-blonde Brut, doch der Spielmann wiegte sie mit

Eliapoepia.“ (27. l.) Kónál: „Farkasfőltés hangja mellett ellette a dāmvd (!) kenderszöke borját (!) és az igric bölesödallal dajkálta azt.“ — A százszok mulatozásairól ez olvasható (33. l.) „Wenn sie voll geladen waren, verfehlten sie sich wohl auch zuweilen in dem Gewimmel der bauschigen Röcke“, — vagyis mámorukban olykor-olykor tévutra kalandoztak a dagadó szoknyák tömkelegében. Kónál ehelyett: „Es ha pukkadásig tömtek magukat, a tolongásban néha a maguk kabátját a máséval tévesztették össze.“ — Tán loptak? — „Die Kammern der Reuse“ (152 l.), az ágyasasszony lakosztályát jelenti, Kónál azonban ez „a rákok kamrájé-ként“ szerepel. — Der Hafner (a fazekas) nála a kalapos, der sinnliche Körper: az értelmes test (!) — Schöps! a. m. Birka, ürü, átvitt értelemben fiókó, Kós fordításában indulatszó lett: zsupsz!... Nevet, uram? — ...folytathatnám a felsorolást még órákhosszat, de zárjuk le a kilótt patronokkal, melyek Meschendörfer-nél aszkézisre itelt öregurakat jelölnek meg a „trockene Patrone“ kifejezésben.

— Kolléga ur, tegye szívére kezét. Nagyon haragszik Kósra a Láng kritikájáért?

Tabéry egészen átmelegedik.

— Kósra? En? Tudja, hány-szor utazom Erdélyben az utóbbi időben? A vonat ott robot el velem mindannyiszor Sztánán, a Kós varjuvára előtt. Mindig kinézek a vonatablakon. Hány-szor voltam vendége annak a nagytornyu háznak s hány-szor volt a nagytornyu ház gazdája az én vendégem Váradon tizenöt éven át! En nem haragszom Kósra. Nem tudok. Pedig oly igaztalanul vádol azzal, hogy én a régi kiadók pusztulását kívánom. De néha egy-egy könyv kiesik szememből Sztána környékén, a gyors-vonat robogása közben. A régi Kósért, a leikésért, erőseért, dacosért, aki megjuhászodott anno 1924-ben, „aetatis suae L“, életének öt-venedik esztendőjében, mert élni mégis kell valamiből, ha másból nem adatik. a cöhmester-ségből!

*

Az E. M. I. R. pedig nem zavartatja magát s tovább dolgozik. A cél, az eredeti erdélyi program keresztülvitele a valóságban is. Ebben az évben még-három könyv jelenik meg. A jövő év programja tíz kis könyv. Az E. M. I. R. főképpen Erdély fiatal íróit akarja toborozni.

A végző konklúzióm az, hogy az E. M. I. R. és a Helikon együtt fog dolgozni.

Mindenestre okos volna, ha a személyi el-
lentéteket félre raknák.

Szétfuza oly könnyű, de együttmaradni na-
gyon nehéz. Erdélynek talán sohasem volt job-
ban szüksége arra, hogy írói és szellemi veze-
tői közös táborban maradjanak.

Gábor István

Üzleti szellem és irodalom

A Céh üzletszerűsége az 1933-as helikoni összejövetelen olyan nyomasztóan vált érezhe-
tővé, hogy Kemény teljesen le volt verve. Re-
ményik és Áprily megjelenés helyett levelet
küldtek, amelyben azt írták, hogy inkább hull-
jon atomjaira az erdélyi irodalom, minthogy ez
a szellemi vezetés tovább tartson. Kemény báró
kijelentette, ne tekintsek házigazdáknak, hanem
mindenki mondja meg a véleményét a legerő-
teljesebben.

Ezen az utolsó összejövetelen a Céh semmi
garanciát nem tudott mutatni arra nézve, hogy
a vezetés akár szellemiekben, akár anyagiak-
ban jobb lesz. Ekkor Berde, Molter, Tabéry,
Olosz, Bárd és még többen nyilatkozatot szer-
kesztettek, amelyben kijelentették, hogy to-
vább nem tudnak és nem hajlandók együttmű-
ködni és bejelentik az Erdélyi Magyar Írói
Rend megalakulását.

Ezt a nyilatkozatot a Céh részéről egyhan-
gúlag elfogadták.

Körülbelül ennyi az, ami Kovács Lászlónak
a tízéves Erdélyi Szépmíves Céhről írott be-
számolójából kimaradt. Amint látjuk, tehát
elég sok.

„Ez az ut nem a középnek hideg és szürke
utja volt“ — írja Kovács — „hanem az egész-
séges szellemet mindenünne magabizonyító
lelkület utja“. Igen, ez igaz, de csak a Kuncz
Aladár haláláig. Kuncz volt a csúcspont, innen
már csak lefelé tartott a szellem és a nivó.

Az E. M. I. R. megalakult, hogy függetlenül
a Céhtől, dolgozzék. Majd a közönség dönt, me-
lyik jobb és melyikhez akar tartozni.

Es megjelent az első könyv: Károly Sándor:
A Láng.

A Helikon azonnal megtámadta. S ahogy itt
ülünk Tabéryval, azt kérdeim:

— Mit gondol, kolléga ur, mi indíthatta Kós
Károlyt e szokatlan hangu bírálat megírására?

— Kós Károly originalitása, — mondja Ta-
béry egy kis gondolkodás után. — Kós Károly,
aki éppen olyan szegény ember és éppen olyan
kopott ruhás, mint jómagam, bölcse tudhatja,
hogy az erdélyi magyar kisebbségi életben nem
a köntös a döntő, hanem a tartalom. Hogyha
Kósból ezutttal a régi harcos katófaszege ma-
gyar helyett a neki igen rosszul illő Chevalier
d'Orsay szólja meg az erdélyi magyar könyv
kölsejét, egészen bizonyos, hogy ez a gáncso-
kodás nem az író Kós Károly hangja, hanem
azé az emberé, aki egy velünk konkurrens ki-
adóállalatnál keresi száraz kenyérét. Hogy az
Írói Rend első könyvével kapcsolatban az egy-
kori erdélyi Magyar Néppárt zászlóvivőjének
legdühösebb kifakadásai a „lehető legolcsóbb
és legvékonyabb“ fapapiros ellen szólnak,
mely szerint csak a „Pesti Hírlap“ olcsó sár-
gá-könyveivel versenyezhet, — ez engemet, aki
a sztánai építész máig becsülöm, csak mélyen
elszomorít. Mi, akik semmi másra nem támasz-
kodhatunk, mint írói hitelünkre és arra a sze-
retetre, amellyel közönségünk megérintett,

nem szégyeljük azt sem, hogy Kós izléstelen-
ségnek bélyegzi szegénységünket. Megnyugtató
ránkneve, hogy az olvasóközönség és a kri-
tika nem áll a Szépmíves Céh föltétlen szolgál-
latában. Ime, Károly Sándor könyvének egy
kitűnő kritikusa, Fischer Aladár, egyenesen
szemünkbe veti, hogy első könyvünk előszá-
ban mentegetőzünk szerény külsőnk miatt. Ez
a kritikuskunk azt az értéket, hogy az Írói Rend
első regénye „nem a mult lomtarából előkoto-
rázást, gyöngén pislákoló jelzőlámpa, hanem
a mai kisebbségi sors bátorságával kápráztató
reflektora“, — olyan érdemként tudja be, hogy
meg sem érti, miért sopánkodik az előszó a sze-
rény, szegénység külső miatt. Azt írja a „Va-
sárnap“-ban (1934. március 18.), hogy „ez a
regény nem papírra van írva, hanem a bőrünk-
re! Annyi önhittség pedig maradt még hen-
nünk, hogy ezt pazar kiállításnak minősítsük.“

— Vagy itt van egy magyarországi olvasónk
levele: „Károly Sándor könyvéből egyetlen iz-
galmas éjszakán át jobban ismertem meg az er-
délyi életet, mint tizenöt év összes olvasma-
nyából.“ Aki a levelet írta, egyike a legolke-
sebb s legkényesebb izlésű bibliofileknek, aki-
nek könyvtárában nincs egy Csokonay-könyv,
de nincs egy Balassa, vagy Ady kötet sem,
hogy benne az írónak vagy egy levele, vagy
legalább a névírása ne volna feltárlható — a
leghasznosabb börcötésben. Ők megértik a sze-
gényességünket, szerény köntösünket, melyről
Kós azt írja, hogy kellemetlen s amit olyan
ember külsőjéhez hasonlít, akit „lehet, hogy
megsajnálók, de asztalomhoz nem ültetnek
örömmel“.

— Kós támadása — vetem ellene Tabérynak.
— kitér a könyv tartalmára is. Kós Károly ta-
gadja, hogy a „Láng“, amely 1919—1923. körül
járt szét, a mai életnek lenne a regénye. Sze-
rinte ez már történelem.

— Erre a kifogásra sem a magam szavaival
akarov reflektálni a tárgyilagosság megőrzé-
sért, — hangzik a válasz. — Csupán két kri-
tikára hivatkozom. Markovics Rodionéra, a
„Temesvári Hírlap“-ban és a Pécsen megjelenő
„Dunántul“ beszámolójára. Markovics szerint
Károly Sándor könyvében éppen az a nevezet-
es, az a meghökkentő, hogy a regény most
történik. „Mintha az irodalom nemzetközi tá-
rsaságában valaki egyszerte az asztalra ütne“
(ez valaha Kós-mozdulat volt) „és azt monda-
ná: eleget pletykáltunk, most már beszéljünk
magunkról kissé. Károly Sándor utánpótló, irány-
jelölő programot adó regénye egyként szól ma-
gyarnak, románoknak szívéhez és fejéhez is.“ —
Es nézze kérem, hogy kiáltanak fel Dunántul-
on! „Károly Sándor könyvének nemcsak a cí-
me „Láng“, — de maga is tűz, — fáklja, mely
irányt mutat és új perspektívák erejét cövekéli
le. Az „Eredj, ha tudsz“ motívumainak óriási
zenekaron áthangosított motívumait játssza.
Végre, egy erdélyi könyv!“

— Nem játszotta-e le már ezeket a motívu-

Mit követelnek az iparosok

A kolozsvári kongresszus határozatai

Kolozsvár, április 17.

Erdély és Bánát kézműiparosságának
sok sérelme és panaza zugott fel azon a
gyűlésen, melyet tegnap tartottak Kolozs-
várt. Az aradi szervezet kezdeményezte a
gyűlést és tegnap, a kolozsvári ipartestü-
let székházában Erdély és Bánát majd-
minden városából megjelentek a kikül-
döttek, hogy elmondják: mi fáj ma leg-
jobban az iparosságnak?

A munkügyi minisztérium részéről
Viciu felügyelő, a munkakamara részéről
Chirila igazgató, a megye képviselőjében
Fedorca tanácsos, a város képviselőjében
Nistor helyettes polgármester jelentek
meg.

Moldovan ipartestületi elnök vezette a
gyűlést, amely a következő kérdésekkel
foglalkozott:

1. A munkakamara és munkásbiztosító mai
rendszere ellen intéztek elkeseredettan-
gu támadást a felszólalók. A jelenlevő
Samoila szenátor védelmébe vette a mun-
kakamarákat és munkásbiztosítót. A sze-
nátor érvei nem győzték meg a gyűlés
részvevőit.

2. Követelték, hogy az adósságrendező
törvényt a kézműiparosságra is terjesz-
sék ki.

3. A kontúrkérdésnél Moskovits kikül-
dött javasolta:

— Ne csak a kontárok büntessék meg,
de azokat is, akik kontárokat alkalmaz-
nak.

4. Az adókérdés tárgyalásánál dr. Bla-
ga Aurel, a kolozsvári ipartestület ügyé-

szé az iparosság súlyos helyzetéről be-
szélt.

— Hogy az iparosság odasüllyedt anya-
gilag, ahol ma van, annak az adók is okai
— mondotta —. Követeljük a hátralékos
adók ötvenszázalékának elengedését, a
fennmaradó részt pedig öt év alatt fizet-
hessük. A luxus, forgalmi és telepado
elengedését.

Hajsza a csempészek után

Nagyvárad, április 17.

A nagyvárad rendőrség által leleplezett
nagyarányú selyemcsempészes ügyében a
nyomozás szakadatlanul folyik. Borodi
várad rendőrkömiszár kiutazotti a határ-
menti Halmiba, hogy ott kilogozza a se-
lyemcsempészes igen bonyolult szálait.

Szatmáron is dolgozik egy detektívku-
lórtmány.

Itt a törvényjavaslat a nemzeti munka védelméről

Legfeljebb 20 százalék lehet idegen állampolgár a vállalatok személyzetében

A nemzetvédelmet szolgáló vállalatok személyzetének beosztását a kormányservek eszközlik

Bukarest, április 17.

Nyilvánosságra került végre az ugynevezett nemzeti munka védelméről szóló törvényjavaslat, amelynek kérdése az utóbbi időben annyit izgatta a közvéleményt. A teljes egészében elkészült törvénytervezet hivatalos címe — „Javaslat a román személyzetnek a vállalatoknál való felhasználásáról” — s legközelebb a minisztertanács elé jut, hogy annak jóváhagyó határozata után beterjesszék a parlamentbe.

Indokoló részében a javaslat kifejti, hogy Románia úgy a múltban, mint ezután is egyike a legtűrelmesebb országoknak az idegen elemek befogadása és alkalmazása tekintetében. A szomszédos államokban ugyanis az idegen munkásokkal való bánásmód sokkal szigorúbb. Így például Bulgáriában teljesen tilos idegen munkások felvétele, míg Jugoszláviában, Lengyelországban, Magyarországon, Csehszlovákiában, Dániában, sőt még Angliában és Franciaországban is az

idegen munkaerők elhelyezkedésének a feltételei jóval kevésbé engedékeny, mint nálunk.

A javaslat szigorú előírásai

A törvényjavaslat előírja, hogy a pénzügyi, kereskedelmi, ipari és más vállalatok és cégek személyzetéből legalább 80 százalék román kell, hogy legyen. A javaslat nem tesz semmiféle megkülönböztetést a román állampolgárok között, román alatt tehát egyaránt ért mindenkit, aki itt állampolgársággal bír. Ezt a 80 százalékos arányt, mely eddig 75 percentnyi volt, a javaslat kötelezővé teszi a vállalatok valamennyi tevékenységi kategóriájára nézve. (A javaslat hatféle kategóriát állapít meg.)

Kimondja ezután a javaslat azt is, hogy az idegen állampolgárságú személyzetnek folyósított fizetések, napidíjak és az osztalékok kivételével, mindennemű díjazások összege nem haladhatja meg a vállalat ugyanazon kategóriába tartozó

egész személyzetének fizetett összeg 30 százalékát. Vagyis a vállalatok és cégek minden tevékenységi kategóriájában az összefizetés 70 százalékát a román állampolgárságú alkalmazottaknak kell kapniuk.

Az igazgató-személyzetnek, tehát az igazgatósági tagoknak, a felügyelőbizottsági tagoknak és magának az igazgatóságnak legfeljebb fele lehet idegen állampolgár. Az igazgatótanács elnöke csakis román lehet.

A törvény életbelépése után létesülő vállalatok két évi türelmi időt nyernek arra, hogy teljes mértékben alkalmazkodjanak a törvény fenti rendelkezéseire. Ugyanennyi türelmi időt kapnak a nemzetvédelmi kapcsolatos vállalatok is szerződéses kötelezettségeikre vonatkozólag.

Az összes többi vállalat és cég köteles a törvény életbelépésétől számított 6 hónap alatt pontosan igazodni a törvény előírásaihoz.

Az ellenőrzés és büntetések

Ami az ellenőrzést illeti, a javaslat előírja, hogy minden vállalatnak az év végén, legkésőbb április elsejéig kimutatást kell beküldenie az ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumnak, egész személyzete beosztásáról, minden egyes alkalmazotja nevének, hivatali tevékenységi körének, fizetésének és családi állapotának feltüntetésével.

Azokat a vállalatokat, amelyek a nemzetvédelmet szolgálják, a minisztertanács fogja kijelölni. Ezeknek személyzetét és annak beosztását — mind a román, mind pedig a külföldi állampolgárokat illetően — az ipar- és kereskedelemügyi miniszterium eszközli egy különleges bizottság véleményezése alapján. Ez a bizottság a nagyvezérkar, az ipar- és kereskedelemügyi miniszterium s a munkaügyi miniszterium egy-egy képviselőjéből áll. A beosztást minden évben végzik. Ezenél a vállalatoknál az évközi személyzeti változások szintén csak az ipar- és kereskedelemügyi miniszterium engedélyével történhetnek.

Azokkal a vállalatokkal szemben, a

melyek megszegik a törvény rendelkezéseit, a következő megtorló intézkedéseket foganatosítják:

1. Megvonják tőlük az állam adta kedvezményeket.
 2. Kizárják őket az állami rendelések, ből és a közmunkákból.
 3. Félévre betiltják működésüket s végül
 4. Teljesen beszüntetik a vállalat tevékenységét.
- Ugyanezeket a megtorló intézkedéseket alkalmazzák azokkal a vállalatokkal szemben, amelyek a személyzetet más beosztásban használják, mint ahogyan kimutatásukban feltüntették.

A törvény rendelkezéseit külön végrehajtási utasítás fogja részletezni és még pontosabban körülírni.

Első benyomásra a javaslat valóban nem mutatkozik túlszigorúnak. Az a része azonban, amely a nemzetvédelmet szolgáló vállalatokra vonatkozik, szinte egyértelmű az ipar militarizálásával. — Mert az újabb hadviselési felfogások

szerint alig van iparág és alig van a gazdasági életnek olyan tevékenységi területe, amelynek ne volna kisebb-nagyobb fontossága a nemzetvédelem szempontjából. Amint pedig a javaslatból kitűnik, az ilyen vállalatok személyzetét az ipar- és kereskedelemügyi miniszterium révén a nagyvezérkar és a kormány fogja „beosztani” és ily módon meg is válogatni. Ez természetesen elvileg nem kifogásolható, sőt helyénvaló, félős azonban, hogy gyakorlatilag sok méltánytalanságra adhat alkalmat. Minden a törvény végrehajtásának, alkalmazásának a módjától és szellemétől függ. Megtörténhetik, hogy bár maga a törvény nem tesz megkülönböztetést a román állampolgárok között, a végrehajtó szervek nem lesznek ennyire szabadelvűek s érvényesíteni fogják a mindjobban előtérbe nyomuló kisebbség-ellenes hajlamokat.

A kisebbségi képviselőknek mindenestre résen kell lenniük a javaslat parlamentti vitája során, nehogy a különben türelmesnek tetsző törvény sérelmes értelmezést kapjon.

Áthangolt közmondás:

Dobják ki a polgármesterségből, rögtön megmondja az igazat

A marosvásárhelyi időközi-bizottság leváltott elnöke nagyon érdekesen nyilatkozik

Marosvásárhely, április 17

A marosvásárhelyi közigazgatási viszonyok botránykrónikája új és egyúttal érdekes fejezethez érkezett.

Mint ismeretes, az első számú időközi bizottság váratlan leváltása után, a második számú marosvásárhelyi időközi bizottság élére Cretu Miklós volt tanítóképzői igazgató került, aki a liberális pártban jelentős szerepet vitt. A Cretu elnöklése alatt alakult időközi bizottságban hosszas gondolkodás után a Magyar Párt jelöltjei is részt vettek.

A második számú bizottság élete is rövid volt azonban...

Mint ismeretes, ugyancsak meglepetést keltő és váratlan rendelkezéssel a második számú elnököt is leváltották a marosvásárhelyi városi ügyek éléről és helyébe legnagyobb meglepetésre Dandea Emil lölték ki, akit pár hónappal ezelőtt felöltözték ki, akit pár hónappal ezelőtt fegyelemsértés miatt kizártak a liberális pártból és visszalépésével egyidejűleg a volt marosvásárhelyi polgármester ismét a város élére került.

A második számú interimárbizottság leváltása és a harmadik számú bizottság beiktatása ünnepélyes formák között történt meg. Cretu volt elnök barátságos szavakban adta át a város vezetését utódjának, Dandeanak, míg Dandea Emil álló meghatottsággal vette át elődjétől a tennivalókat.

Annál nagyobb meglepetést keltett az a nyilatkozat, amelyet most Cretu elnök tett egy bukaresti lap munkatársa előtt. A volt marosvásárhelyi időközi bizottsági elnök, később már, de reájön arra, hogy Marosvásárhelyen magyar többség van és hogy a város élére olyannak kell kerülnie, aki a város rokonszenvét bírja.

Cretu elnök nyilatkozatában a következőket mondja:

A husvéti ünnepek Marosvásárhelyen csak látszólagos csendben teltek el. A marosvásárhelyi románság és a magyarság között fegyverszünet jött létre, amelyet azonban a husvéti ünnepek után valószínűleg ismét harc fog felváltani.

Dandea Emil polgármester kinevezése — mondja a bukaresti lap munkatársa — Cretu volt időközi bizottsági elnök — a kisebbségek szemében (a magyar-

ságában) kihívásnak minősíthető. Ezért a marosvásárhelyi magyarság úgy a városi, mint a megyei tanácsból visszavonta embereit és azt remélte, hogy ezt az üntudatos magatartását felülről is észreveszik.

Máig azonban a liberálist párt nem vette figyelembe a marosvásárhelyi magyarság tiltakozását és legnagyobb meglepe-

Megnyílt a
timisoarai

Filet

luxus-
cipőgyár

fiókja:

București,
Cipscani 82

tésre a városi és megyei tanács is csupán román tagokkal működik.

Megdönthetetlen igazság — jelenti ki végső megbánásképpen a volt marosvásárhelyi polgármester — hogy a marosmegyei magyarság arányszáma több min 65 százalék, míg a székely fővárosban ezt az arányszámot is meghaladja.

Ennek az arányszámnak megfelelően történő közszégi választás a legnagyobb sikerrel végződhetik a románság számára, még akkor is, ha a románság közös listán veszi fel a küzdelmet, nem is szólva arról, ha a 4—5 párt külön-külön indul a választási küzdelmekbe.

A magyar kisebbség kulturális értéke elvitathatatlan — jelenti ki Cretu, hazafiassága a román nemzettel szemben megdönthetetlen és így ezzel az érté-

— Makacs székrekedés, vastagbélkattanás, puffadás, vértorlódás, anyagcserezavarok, sárgaság, aranyeres csomók, csipőfájás esetében a természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggel és este egy-egy pohárral bevéve — rendkívül becses háziszser.

kes elemmel úgy a városban, mint a megyében együtt kell dolgozni.

Marosvásárhely a magyar kulturális élet bástyája — innen irányulnak az összes magyar országos akciók, — folytatja Cretu — fontos államérdek tehát, hogy Marosvásárhelyen békében és fejlődésben dolgozzanak együtt a fajok a város és a megye hasznára.

A nyilatkozat csak a végén árulja el a célt, amikor Cretu azt kérde a kormánytól, hogy miért nem lehet megtalálni a kibékülés módozatát és miért nem lehet a város élére olyan embert kinevezni, aki rokonszenves a kisebbségek előtt. Ez a személy pedig minden bizonnyal a nyilatkozó.

A nyilatkozat, természetes, óriási meglepetést keltett a székely fővárosban, úgy többségi, mint kisebbségi körökben. Jól értesült politikai körökben úgy tudják, hogy a nyilatkozó volt marosvásárhelyi időközi-bizottsági elnök ellen pártja kizárási indítványt akar tenni a fegyelemsértő nyilatkozat miatt...

Mindenesetre szomorú, hogy a marosvásárhelyi magyarság csak ilyen többségi párt-borítvány révén juthat többségi részről egy nyilatkozathoz, amely közel jár az igazsághoz.

Benczel Béla

Az elmúlt vasárnap volt százhuszonötödik évf. fordulójának, hogy Andreas Hofer Napóleon uralma ellen szabadságharcra hívta fel Tirol népet. E győzelmes szabadságharc évfordulója alkalmával közöljük Hofer arcképét és a tirol hegyek között lezajlott egyik ütközet egy-korú képét.

HIREK

Baradlai László:

Beszéltem a halottal

A halottat mindenki ismeri Erdélyben. A halottat úgy hívják, hogy Strohschneider mester, vagy mint ő maga nevezi magát Strohschneider professzor. Végigjárta az országot és irdatlan magasságban hajmeresztő mutatványokkal szórakoztatta a közönséget. A kolozsvári és nagyvárad lapokban szívszaggató riportokat olvastam arról a borzalmas szerencsétlenségről, amely a mestert érte. Azt írják ezek a riportok, hogy a mester valamelyik magyarországi városban produkálta magát és mivel esős idő volt, a kötél csuszós volt, Strohschneider professzor lezuhant az ötemeletnyi magasságból, összetörte magát és meghalt.

Szegény mester... Ugy elérték-e nyultem, amikor a riportot végigolvastam. Magam előtt láttam a kispolgár tragédiáját. Egy darabig sikerül egyensúlyoznia magát a legszörnyűbb mélységek felett is, de a katasztrófa nem maradhat el. Ott lesekedik és várja azt a pillanatot, amikor a kispolgár megszédülve a mélységtől, elcsuszik és menthetetlenül lezuhan...

Hycsírma gondolatok foglalkoztattak a riportok olvasása után. Magamban meggyászoltam szegény mestert és óvatosan lépkedtem az utcákon, annál is inkább, mert zseblembem csupa olyan nehezék volt, amelyek a mélység felé huzzák az embert: egy adóvégrehajtási jegyzőkönyv volt zsebemben, egy sajtóperi idézés és egy értesítés, hogy tekintettel a konverziós törvényre, négy évvel ezelőtti váltómat nem hajlandó a bank tovább prolongálni, tehát röviden: fizessek! Csupa súlyos nehezékek ezek, amelyek könnyen lehúzzák az embert, különösen, ha nem is olyan rutinizott a kötéltáncban, mint Strohschneider professzor. Lám, az szegény esztendőnk óta csak azt csinálja és mégis...

Ahogy így balanszozva, kinosan vigyázva megyek az utcán, egyszerre csak szembe jön velem a halott.

A fejemhez kapok... Mi ez? Lélekvándorlás? Vagy paralízis? Tegnap a moziban a „Kisértek háza” című filmet láttam... Úgy látszik ennek a hatása. Pedig megmondtam a doktorom, hogy ne olvassak detektívregényt, ne egyek este húst és ne nézzek meg idegizgató filmeket.

Megcsipem magamat... Fáj. Annyi bizonyos, hogy nem álmodom. A halott rám vigyorog és jó tirolai hangsúlyozással rám-köszön:

— Guten Tag, Herr Redaktor. Wie geht's?

Nem tudom, hogy találkoztak-e önök már halottal? Az ember örül egy kicsit, de tudat alatt bosszankodik. Micsoda disznóság az ilyen? Meggyászolom, magamban elparentálom és mikor már végeztem vele, egyszerre viruló makkegészségben előttem terem.

— Hát maga nem halt meg?

— Én? Miért haltam volna meg. Éppen most készülök Szigetre, holnap este már ott akarok fellépni.

— Ott is a kötél?

— Hát mit gondol? Na ná, a lepedőn? Hol léphet fel egy Strohschneider másutt, mint a kötél?

— És nem esett le?

— Hogyne, estem én már. De meghalni? Ilyet nem csinál Strohschneider!

— De a lapokban benne volt.

— Sajnálom, de ha állal egyelőre nem szolgálhatok. Még jónéhány esztendeig élni akarok a kötél.

— És a kötélből — tettem hozzá csendesen.

A halott ezután elbucszott. Kiült a frissen kitett kávéházi terrasra uzsonnázni. Egy egész fatányérost evett, retékekkel és friss zöld hagymával és az egészet egy felliter hegyi karcossal öblítette le.

A halottnak jó étvágya van.

Később a pénzügytől is keresték. A tegnapelőtti produkcióját nem fizette be az adót. Kiméletlenül leszurkoltatták vele a kis készpénzt.

— Domnule — sugtam az adóügynök fülébe — ez az ember halott. A Pátriában is benne volt.

— Nem érdekel — mondta a pénzügyek derek öre —, tegnap még élt, az adót tehát a tegnapi fellépésért tartozik, befizetni.

CAPITOL

ÉS

ROXY

MOZGÓK

BUKAREST

Szép asszonyok, a legújabb divat, a tánc és zene nagyszerű díszmenete. A legnagyobb amerikai zenészek: Irving Berlin és Nacio Herb Brown szerették a film zenéjét. A legszenzációsabb zenés és énekes film.

Vénusz táncol

Főszerepben: **Joan Crawford, Clark Gable és Fred Astaire**, Amerika legnagyobb vígjáték-énekes — 300 görög és az amerikai Music Hall legnagyobb csillagai. — A legnagyobb revü, amelyet valaha mozivászonon előadtak.

Husvét első napjától kezdve: „CAPITOL” és „ROXY” mozgókban.

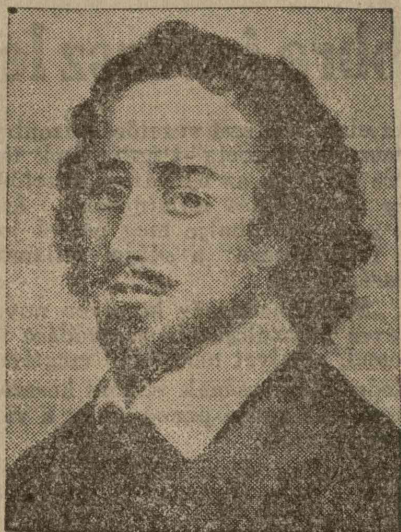
— Marosvásárhelyi hírek. Mult év októberében Blasz József dédabisztrai gazdálkodó 14 évi házasság után három revolverlövessel megölte feleségét. A marosvásárhelyi törvényszék ma tárgyalta le a gyilkos gazdálkodó ügyét. Blasz bírál elött azzal védekezett, hogy részeg állapotban, felindultságában követte el a gyilkosságot. A törvényszék 12 évi fegyházbüntetésre ítélte a gyilkost, aki felebezett az ítélet ellen. — Angelo Tonica 82-es hadnagy hétfőn délelőtt a Bolyar-utca lejtőjén nagy sebességgel haladt motorkecskájával. A hadnagy nekiszaladt gépével egyik utcai fának, minek következtében agyrázkódást szenvedett. Kórházba szállították.

— Az első székely fakitermelő és értékesítő szövetkezet közgyűlést tartott. Csikszeredáról jelentik: Most egy éve nagy lelkesedéssel megalakított első székely fakitermelő szövetkezet vasárnap tartotta Csikdánfalván első rendes közgyűlést. Csikszenttamáson dr. Pitner Arpád szövetkezeti elnök elnökletével délelőtt ülést tartott az igazgatóság, melyen megbeszélték a délutáni közgyűlés tárgysorozatát. Délután a tagok nagy érdeklődése mellett, rendben zajlott le a közgyűlés, mely igazolta, hogy a legkomolyabb székely közgazdasági alakulat életképességéhez kétség sem férhet az esetben, ha tagjai százszázalékosan melléje állnak.

ABLAK

Irtunk már arról, hogy a világ törpéi rövidesen kongresszusra gyűlnek Budapesten. Újabbban megjelent a felhívásuk is, abból való ez a rész: Követelünk a parlamentben megfelelő képviseletet — különben erről le is mondhatunk, mert ott éppen elég törpe van. Követeljük, hogy úgy bánjanak velünk, mint felnőttekkel, de csak gyalog. Villamoson, vonaton, hajón megelégszünk vele, ha gyerekszámba vesznek és fél jeggyel hagynak utazni. A színházban, moziban és hangversenyeken úgy bánjanak velünk, mint a katonatisztekkel, a pénztárnál azonban úgy, mint a katonákkal örmestertől lefelé akik a beléptidij felét fizetik. A törpék kitalálták egy jó trükköt is. Dollfuszt meghívták vednöknek. Őt tartják a világ legnagyobb törpéjének.

SHAKESPEARE

1564 április 23-án született az angliai Stratfordban William Shakespeare. Azóta szinte négy évszázad, pontosan 370 esztendő pergett le, de Shakespeare-nek, a lángeszű drámaírónak dicsőségét sem a változó korok, sem az emberek nem tudták megdönteni. Ma, az ügyes mesteremberek, színpadi szemfényvesztők és giccs-gyárosok korában Shakespeare még mindig az a kimagasló szellemóriás, aki drámaiban és vígjátékaiban diadalmasan élt minden vetélytársát.

— Kevés a nyugdíj, lopni kellett. Nagyváradról jelentik: A rendőrség lopás miatt letartóztatta Keiser Lipótnét, egy vármegyei nyugdíjast. Az asszony pár héttel ezelőtt Csetei Endre iskolautcai házába költözött, honnan sok apróságot összelopkodva, majd Magyarországra szökött. Vasárnap Magyarországról visszatért a rendőrség egyik nagyvárad-i kocsmában reá akadt. Az asszony azzal védekezett a rendőrségen, hogy kevés a nyugdíja s nem tud megélni belőle, ezért kényszerült rá a lopásra.

— A lovak szépen hazavitték a halott gazdát. Nagyváradról jelenti tudósítónk: Plex Károly 35 éves csekei földműves a mezőről hazatérőben, szekerén meghalt. A lovak tovább mentek a halottal, egész a Plex kapujáig, ahol aztán felesége vette észre a tragikus halálesetet. A vizsgálat megállapította, hogy a gazdálkodót szívinfarktus ölte meg.

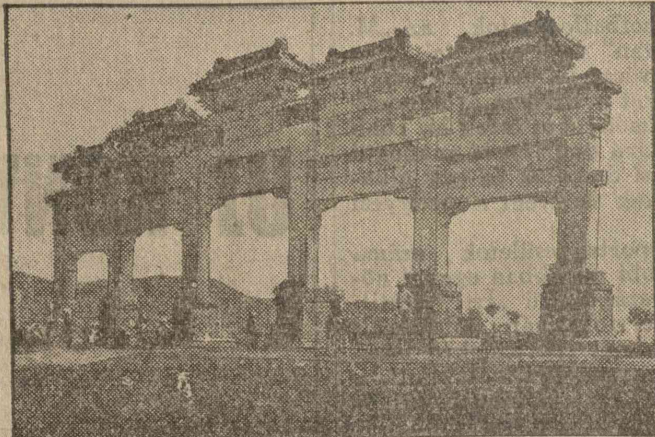
★ Dr. Kestenbaum, a bécsi Wenckebach-klinika volt hospitánsa, reuma specialista és belgyógyász. Elektroterápia. Diatermia. Rendel: 4-7. Str. Regálá 8. Telefon 3-36-94. B.

— Az ügyvédség is letartóztatásba helyezte a csikpálfalvi fűrészgár bérloját. Csikszeredáról jelentik: Megirtuk, hogy Fülöp Lajos 20 éves csikpálfalvai famunkást az ottani fűrészgár egyik áttételi

szija elkapta és halálra zuzta. Az ügyben bevezetett helyszíni vizsgálat megállapította, hogy Brisztiger Dávid bérlo ipar- és üzembhelyezési engedély nélkül dolgozott. A csendőrség őrizetbe vette a fakitermelőt és az ügyészségre kísérte, ahol előzetes letartóztatásba helyezték. A gyár működését felfüggesztették.

— Mérgezéssel kórházba szállítottak egy temesvári családót. Temesvárról jelenti tudósítónk: Szombaton ételmérgezésben megbetegedett a Kő-utca 46 szám alatt lakó Metz szabócsalád. Szombatról vasárnapra virradó éjszaka a mentők kórházba szállították Metz Irén 22 éves varrónőt, Metz Jakab 25 éves és Metz Sándor 27 éves szabót. A megmérgezett család állapota súlyos.

— Harcias evezősök. Aradról jelentik: Az aradi evezős egyesület vasárnap délután zajos verekedés és botrányok közepette választott magának új vezetőséget. A választás emelkedett hangulatában Braun László aradi közismert sportember, Braun László téglagyáros fia összeveszett Szabó Miklóssal, Szabó közismert aradi ügygyáros fiával. A vita vége verekedés lett. Mindkét hadakozó fél boxállásba vágta magát és formális ökölvívó mérkőzést folytatott le. A meccs csak akkor nyert befejezést, amikor kiderült, hogy Braun nem egészen sportszerűen beleharapott Szabó karjába. Az ügynek lovagias folytatása lesz.

Peking közelében, Silingnél vannak a régi mandzsu császárok sírjai, ahová most Puji császár zarándokutat akar tenni. A kínai kormány azonban közölte vele, hogy ha Silingbe utazik, mint hazaárulót őrizetbe veszik.

Az impotenciáról

Irta: Dr. DÉCSI IMRE kórházi főorvos.

Ára 48 Lej. — Kapható a BRASSÓI LAPOK könyvosztályában.

Mit csinál a nagyekemezői gázszonda?

Mit csinál a nagyekemezői gázszonda? — kérde egy utas tőlem a vonaton, miközben a vonat ablakából csillogó szemekkel bámulja a vulkánnak is beillő hatalmas pörös égő fáklyát.

— Kösönöm kérdését — felelek a kérdésre — akárcsak Gyöngyös és én, hiszen az ember ritkán hagy ki ilyen ziccert.

— És nem próbálják eloltani? — kérdezősködik tovább a kíváncsi utas.

— Dehogyan nem, — válaszolom — a gáztársaság igazgatósága ma is halomszámra kapja az ország részéből a különböző oltási terveket, amelyeknek egy része egészen naiv, de egy másik része figyelemreméltó megállapításokat tesz.

— És az eredmény?

— Eddig semmi. . . Egy csomó hiábavaló kísérlet, amelynek nyomán a nagyekemezői gázszonda, mint egy rossz gyerek, még nagyobb erővel, még hatalmasabb lángokkal nyújtja borzasztó pörös esápjait az ég felé.

— És a környezet? — faggat tovább partnerem.

— Az csodálatos. . . A környéken minden csodálatosan ki van zöldítve. A kertészet és a gyümölcsstermelés legszebb példányai fejlődnek ki a borzasztó hőség hátsá alatti.

— És a kirándulók számára, akik ismét tömegesen keresik fel a nagyekemezői gázszondát, újból megnyitottak az alkalmi vendéglők, amelyek kitűnő üzleteket csinálnak. Hiszen minden rossznak megvan a maga jó oldala. . .

— Milyen üzletet lehetne csinálni egy kis idegenforgalmi propagandával, utazási kedvezményekkel és társasírándulásokkal az ország minden részéből. Mennyi pénz lehetne keresni ezzel, akárcsak a nápolyi Vezuval — sóhaj fel utitársam és gyorsan hozzátessi —, csak itt nem értenek hozzá. . .

Erre már nincs válaszom és a nagyekemezői gázszonda hatalmas piros lángja lassan-lassan eltávolodik a száguldó, koros gőzparipától. . .

Medgyesi étlap

Ime egy medgyesi étterem étlapja:

Menü: Leves, főzelék feltéttel vagy sertéssült és tészta	25.—	Lei
Eperlevélleves	5.—	"
Tárkonyos leves	7.—	"
Tárkonyos bárányleves	15.—	"
Csirág vajban	25.—	"
Marhabús, egres szósz	15.—	"
Paraj bécsi filé	18.—	"
Zöldbab feltéttel	18.—	"
Mészáros tokány	16.—	"
Szalontüdő tojással	18.—	"
Borju pörkölt	16.—	"
Bélszín filé	25.—	"
Bárányleves	20.—	"
Tüzdelt bélszín	25.—	"
Sült csirke	25.—	"
Prágai karaj, káposzta	25.—	"
Vagdalt bélszín	20.—	"
Harcsa és ponty rántva	30.—	"
Sertéskotlett rántva	25.—	"
Sertéskaraj	20.—	"
Borjuvesés	18.—	"

Sportélet

A tavaszi sportévad megindulásával egyidejűleg Medgyesén fejlett sportélet indult meg.

A medgyesi footballcsapatok, az „M. 11.”, a „Vitrometan” és a „Spárta” már megkezdették tavaszi barátságos és bajnoki mérkőzéseiket a vidéken és mindenhol jelentős eredményeket értek el. Több júniov országoshírű csapatot is vendégül láttak a medgyesi csapatok és egy alkalommal sem hoztak szégyent a medgyesi sportéletre.

A medgyesi sportegyesületek száma különben az utóbbi napokban eggyel növekedett. Az országoshírű „Irti” textilgyár, amely a tél folyamán jó sikerű bajnainak jövedelmét sportcélokra használja fel, sportegyesületet alakított, amelynek egyelőre csak a labdarúgó és teniszzakosztályai fognak működni.

Az új sportegyesület diszelnöke Deutsch Ottó textilgyári igazgató, míg vezetője dr. Sillex N. ügyvéd.

Itt említjük meg, hogy Románia összes német nemzetiségű atlétái és sportolói egy erdélyi német olimpiász keretein belül május 19 és 21-ike között Medgyesén adnak egymásnak találkozót.

A medgyesi sportegyesületek széleskörű impozáns műsort dolgoztak ki az érdekes ifjúsági olimpiász lebonyolítására, amely messze vidékekről is nagy közönséget vonzan.

Medgyesén is

leváltották a szász polgármestert

825 év óta először mellőzték a szász polgármestert Medgyesén

Medgyesnek nagy szenzációja van. . . A pár héttel ezelőtt lezajlott országos közigazgatási változások során a belügyminisztérium a medgyesi városvezetőséget is leváltotta egy egyszerű, de sokatmondó távirattal és annak helyébe időközi-bizottságot neveztek ki.

Az időközi-bizottság elnökévé dr. Coriolan Aslau fiatal román ügyvédet nevezte ki a belügyminisztérium, majd megindultak a tárgyalások a bizottsági tagok helyeinek betöltésére is. Tekintettel arra, hogy Medgyes városának élén 825 év óta, tehát a város megalakulása óta szász vezető állott, a medgyesi szász lakosság, amely több mint ötven százalékos arányszámát teszi ki a lakosságnak, most is azt kérte a kormánytól, hogy az időközi-bizottság élére szász kerüljön. Tekintettel arra azonban, hogy a szász választási paktum ellenére is, úgy Nagyszebenben, mint Medgyesén már román elnököket neveztek ki az interimárbizottságok élére, a kormány ezuttal sem volt hajlandó elállni saját politikájától és ragaszkodott az időközi-bizottság román elnökökhez.

A szászok ekkor sértődötten állottak attól, hogy a maguk részéről tagokat nevezzenek ki a bizottságba, amely így csupán a románok képviselőiből és a Magyar Párt jelöltjéből áll.

A medgyesi interimár-bizottság tagjai: dr. Coriolan Aslau elnök, Biriş János állami iskolai igazgató, Lupu Romulus

gyógyszerész, Stelean Dean gazlálkodó, Joan Dean gazda, Dumitru Fodor birtokos és Nagy Sándor tagozati elnök, a Magyar Párt jelöltje.

Az új interimár-bizottságot dr. Stirbet Victor megyefőnök iktatta be, aki hivatalosan is kijelentette, hogy azért kénytelen a jelenlegi vezetőséget feloszlítani és annak helyébe újat kinevezni, mert az eddigi szász vezetőség mellőzte a városban kisebbségben levő románok érdekeit.

Az új bizottság tiszteletére híveik fáklyásmenetet rendeztek, míg a szászok politikai vezetői Bukarestben próbálják napok óta politikai befolyásukat latbevetni, az interimár-bizottság feloszlátása érdekében.

Ezzel azonban a medgyesi közigazgatási színház első felvonása zajlott le csupán.

A városban a románok két évvel ezelőtt politikai blokkot alapított, amelynek tagjai a román gyári munkásság, parasztság, kishivatalnokok és szociáldemokrata munkássághoz tartoznak.

Ennek a blokknak az elnöke Cruceanu Vasile volt alpolgármester, aki viszont a liberális-párt gheorghista-frakciójához tartozik és ilyenformán távozni kellett a medgyesi városházáról.

Ez a blokk a legnagyobb reménysek jegyében veszi fel a küzdelmet a küszöbön álló községi választások alkalmával, annál is inkább, mert a volt medgye-

si alpolgármester, aki a lista élén áll, medgyesi postafőnök és később ügygyári igazgató volt és ebben a minőségében nagy népszerűséget szerzett.

A szászok is mellette áll a községi választásokon és az ő személyében bele nyugszik abba, hogy román polgármester lesz a város élén és megelégszik a szászok nevében egy alpolgármesteri állással.

Ilyenformán a román blokk, amely a szász és a románok túlnyomó többségét egyesíti magában, biztos esélyekkel veszi fel a küzdelmet a választásban. Eppen ezért a megyefőnök erősen dolgozik a pártközi béke megteremtésén.

Nincsen kizárva azonban, hogy a központi politika hozza meg a békés megoldást Medgyes városa részére.

Abban az esetben, ha az ó-liberális és az új (gheorghista) liberális-párt régóta tervezett egyesülése létrejön, akkor a medgyesi közigazgatási ármánykodások is elsimulnak.

Ebben az esetben Cruceanu Vasile volt alpolgármester kerülne a város élére és mellőtte egy szász polgármester vezetné a város ügyeit.

Medgyes városa, amely nem szeretné a saját kárán kitapasztalni az egyes politikai frakció kísérleteit a városi állások betöltésénél, mindenesetre türelemmel várja a medgyesi közigazgatási viszonyok teljes kitisztulását.

A medgyesi víz továbbra is rossz lesz

A medgyesi polgárság súlyos panasszal támadta meg a város múlt rezsimbeli vezetőségét.

A panasznak súlyos indoka és alapja van.

A „Seta” svájci villamossági társaság, amely Erdély majdnem minden városába befészkelte magát, pár évvel ezelőtt, amikor a medgyesi villamos- és gázműveket vette át, ellenszolgáltatásképpen ígértetett a város akkori vezetőségének, hogy 1934 január 1-ig, bármikor, amikor a városnak szüksége van rá, harmincmillióss hosszulejáratu kölcsönt ad négyszázalékos kamat mellett abból a célból, hogy Medgyes városa a régóta hasznavehetetlen városi vízvezetékét és csatornázást végre rendbehozza.

Az elmúlt városi vezetőség azonban elmulasztotta a „Seta”-t ígértének teljesítésére bírni és az új városi vezetőség, amely a szerződés terminusából kiesett, már nem támadhatja meg perrel jogigénye teljesítésére a svájci villamossági társaságot.

A „Seta” most már könnyen nevet. . . Sokéves hosszulejáratu szerződése van a várossal, amelyet nem lehet megtámadni.

Medgyes városának viszont hosszú ideig nem lesz annyi pénze, hogy a vízellátást megjavítsa.

A medgyesi víz előreláthatólag néhány száz évig még ihatatlan és hasznavehetetlen lesz.

Valakit ezért felelősségre kell vonni.

Medgyesi apróságok

A medgyesi református iskola, amely mintaserüi vezetéssel, kitűnő tanterekkel rendelkezik, már nem képes befogadni túlsűrű arányban jelentkező tanítványait. Ecélből meglevő és elég tágas iskolai helyiségei mellé új tantermek építését határozta el. A terv kivitelére már

nemsokára sor kerül. Végre egy kisebb-ségi iskola, amely fejlődik.

A medgyesi új időközi-bizottság már beküldöttül egy jelentős terv végrehajtásával foglalkozik. A város legfontosabb problémája már évek óta, amely a meg-

előző városvezetőségeket is foglalkoztatta, a medgyesi elhanyagolt uttestek megjavítása, illetőleg a város kijárádázása.

Az új városi vezetőség minden erejéből bele akar fekiadni ennek a tervnek a kivitelébe. Az új városi költségvetés már jelentős összeget, 15 millió lejt irányzott elő erre a célra.

★

A medgyesi hitlerista áramlat, amely talán a legjelentősebb volt az egész országban, az első hitlerista-láz keletkezésekor és amelyről annakidején annyit írt az erdélyi sajtó, teljesen elaludt. A medgyesi szász szervezetek higgadtabb vezetői lassan-lassan felelősségük tudatában megértették a temperamentumos fiatalokkal, hogy ez az áramlat káros. A fiatalok észreérték és ma már Medgyesén ismét alig lehet észrevenni, hogy Hitler a világon van.

★

Az egyik medgyesi kávéházban három nyelven, románul, magyarul és németül a következő felírásu tábla van kifüggesztve:

Több vendég kérésére kérjük, a kávéházba való belépéskor a kalapot levenni.

A medgyesi kávéháztulajdonos óvatoss. Ha a sokat vitatott illemszabályokra hivatkozott volna, sértődésekre kerül a sor. Ehelyett néhány vendég kérésére hivatkozott.

És a taktika ugylátszik, bevált.

A medgyesi kávéházvendégek szívesen teljesítik felebarátaik kívánságait és levett kalappal ülnek a medgyesi kávéházban.

Minden medgyesi gyár dolgozik

Medgyesi informátorom tájékoztat az utóbbi hónapok gazdasági viszonyairól, nincsen Medgyesén.

És elbeszélése nyomán megnyugtató helyzetkép tárul e sorok írója elé. Ime néhány tárgyilagos gazdasági megállapítás Medgyesre vonatkozólag:

A medgyesi fejlett gyáripár teljes formában van. Az összes medgyesi gyárak dolgoznak.

A husvéti forgalom a kereskedőknél meglepő és évek óta nem tapasztalt hatalmas arányokat mutatott fel.

Csőd és fizetéseképtelenség hónapok óta egy sem volt és igarendélyek visszavátaloz statisztika.

Ipari, illetőleg fizikai munkanélkül-

MEGJELENT AZ ÚJ KONVERZIÓS TÖRVÉNY

dr. Tanódy Endre,

a B. L. bukaresti munkatársának magyar fordításában és szakszerű, alapos magyarázatával.

Az új konverziós törvény, amely nemcsak ügyvédeknek, jogászoknak, bankembereknek nélkülözhetetlen, hanem **TELJES ÉS VILÁGOS TÁJÉKOZTATÓT** ad mindenki számára, akinek háza, földbirtoka van, a B. L. és a Népujság minden bizományosánál kapható.

Az új konverziós törvényt a könyvkereskedők is árusítják Ott, ahol nem kapja, rendelje meg a pénz előzetes beküldése mellett a B. L. könyvosztályától Brassóban, vagy a szerzőnél (Bukarest, Str. Nifon 25).

A 96 oldal terjedelmű, feltétlenül megbízható törvénykönyv ára: **Lei 40.—**

A kormány gazdasági bizottságának határozatai a kontingentálás és a gabona-értékesítés ügyében

Bukarest, április 17.

A kormány gazdasági bizottsága szombaton este ülést tartott Tatarescu miniszterelnök elnökletével. Ismét az árubehozatal kontingentálásának a kérdését tárgyalták s elhatározták, hogy megkezdik az április 1-től kezdődő negyedévre az engedélyek kiadását, mégpedig a múlt év második évnegyede és az idei első negyedév átlagbehozatalának a 25 százaléka erejéig. Azt jelenti ez, hogy a kontingentálás új rendszerét minden valószínűség szerint csak május 1-től léptetik életbe. Addig tovább tanulmányozzák a jövő rendszer részleteit.

sejt.

A gazdasági bizottság ezután a gabona-értékesítés ügyét vette tárgyalás alá s Sassu földművelésügyi, Teodorescu ipar- és kereskedelmiügyi, valamint Slavescu pénzügyminiszter részvételével albizottságot küldött ki, hogy tanulmányozzák azokat az intézkedéseket, amelyeket a kormánynak július 10-ike után az egész mezőgazdasági termelés értékesítése érdekében tennie kell.

Legközelebb ismét ülést tart a gazdasági bizottság, hogy folytassa e problémák megvitatását.

Öngyilkosságot követett el Budapest egykori „tüzelőanyag-királya” és felesége

Az anyagi leromlás kergette halálba az egykor dús gazdag házaspárt

Budapest, április 17.

Budapest kereskedői köreiben nagy megrendülést váltott ki az a hír, hogy az egykor dús gazdag Fleischmann-házaspár öngyilkosságot követett el.

Fleischmann Zsigmond neve még csak nemrégiben is szinte fogalom volt a magyar fővárosban. Ő látta el fával, szénrel és másfajta tüzelőanyaggal szinte az egész Budapestet. Dús gazdag embernek ismerték, Budapest egyik legnagyobb kereskedőjének és vállalkozójának tartották.

Az utóbbi időben azonban a régi híres cégnek is egyre nehezebben ment. Megöregedett a „tüzelőanyag király”, nem volt annyira ügyes és furge, mint régebben.

ben s a gazdasági válság csapásait nem tudta elkerülni.

A két öreg, Fleischmann Zsigmond és felesége, vasárnap este kimenőt adott a szobalánynak. Egész éjszakára kimaradhatott a szobalány, csak reggelre kellett hazatérnie, hogy elkészítse a kávéit gazdáinak. Reggel azonban már nem volt kávéra szükség. A hazatérő szobalány a konyhában találta meg gazdait.

A házaspár nyitva volt, Fleischmanné a cselédágyon feküdt, férje pedig félig öltözötten, arca borulva a konyha hideg kőpadlóján.

A hozzátartozók szerint a ketős öngyilkosság oka csak az egykor dús gazdag házaspár anyagi leromlása lehetett.

Trockij állítólag Franciaország belsejében megkezdte a negyedik internacionálé megszervezését

Az orosz száműzött észrevétlenül eltűnt Korzika szigetéről és Franciaország belsejébe költözött — Kutatják a Barbizon mellől is eltűnt Trockij jelenlegi tartózkodási helyét

Páris, április 17

A párisi Ouvre című lap rendkívül érdekes és egész világon nagy feltűnést keltő hírt közöl. Értesülése szerint az Oroszországból száműzött Trockij Barbizon mellett egy villában tartózkodik feleségével és három hűséges követőjével. — Ezek a hűséges és kitartó emberek egyébként testőri szolgálatot teljesítenek Trockij mellett, aki magányában a negyedik internacionálé megalakításán fáradozik.

Trockij csak nemrégiben kapott engedélyt a francia kormánytól arra, hogy Korzikában telepedjék le. Az engedély birtokában francia területre lépett, úgy látszik azonban, hogy a francia hatóságok nem tartották szükségesnek a közelebbi ellenőrzést, mert a száműzöttnak sikerült feltűnés nélkül elhagynia a szigetet és Franciaország belsejébe költözöködött, ahol megkezdte a politikai tevékenységét. A Journal úgy tudja, hogy Trockij postáját minden nap kerékpáron szállították ki Párisból Barbizon mellé.

A lapok híradása természetesen nyugtalanította kezdte a francia kormányt is. Az Ouvre úgy tudja, hogy a hatóságok kényszeríteni fogják Trockijt a Korzikára való visszaköltözésre, amennyiben igaz az a hír, hogy politikai tevékenységet folytat és a negyedik internacionálé szervezésén fáradozik. Egyelőre azonban még azt sem sikerült megállapítani, hogy tulajdonképpen hol is van Trockij. A lapok leplező cikkei után ugyanis — állítólag — nyomban elhagyta a Barbizon melletti villát és ismeretlen helyre költözött. Az igazságügyminisztérium most tartotta a nyomozó hatóságokat, hogy a

legrövidebb időn belül állapítsák meg Trockij tartózkodási helyét.

Hogyan leplezték le Trockij tartózkodási helyét

A „barbizoni villa titka” lázba hozta az egész francia sajtót. A lapok keményen támadják Chautemps volt belügyminisztert, aki engedélyt adott a „bresztli tovszki ember”-nek arra, hogy Franciaország földjén telepedhessen meg. A jobboldali sajtó Trockij terhére írja azt a bresztli tovszki békét, amelynek eredményeképpen a német csapatok Oroszországban felszabadultak s így Németország egész erejét a francia haderőre vethette.

A Figaro szerint a „barbizoni villa titka” alkalmas arra, hogy felháborítsa az egész francia közvéleményt. Trockij francia területen, Páris közvetlen közelében összeesküvést szőtt s ehhez most már kétség sem férhet. A hatóságok gyámoltalanok és felelőtlenek, mert nem kutatták át azonnal a villát, amely sötét titkokat rejtett. A villát ugyanis nemrégiben javígtatták, aztán egy nap a munkásokat eltávolították s csak néhány megbízott dolgozott nagy titokban tovább. A villa villamosáram fogyasztása is feltűnően nagy, bizonyos, hogy nyomdagép dolgozik benne.

A legújabb lapközlemények szerint egyébként Trockij tartózkodási helyére a véletlen vezette a hatóságokat. Trockij postáját ugyanis mindig egy motorkerékpáros ember szállította ki Párisból. Szombaton a kerékpáros lámpája nem égett s ezzel felkeltette egy csendőr figyelmét. A csendőr igazoltatni akarta, a kerékpáros azonban nem tudta igazolni magát.

Erre bekísérték és megmozdították. Nyomban csendőri különítmény szállott ki a barbizoni villához. Trockij dolgozó szobájában, ahova először behatoltak, két hatalmas töltött revolvért találtak az asztalon. Tovább nem haladhattak, mert előkerült a villa tulajdonosa, aki előbb Chodrov néven igazolta magát, később azonban bevallotta, hogy Trockij ő s csak azért használ álnevet, mert merénylőktől

fél. Arra a kérdésre, hogy miért hagyta el Korzikát és miért telepedett le Páris közelében, nem adott választ. A csendőrség jegyzőkönyvet vett fel a dologról, egyebet tenni azonban felsőbb utasítás nélkül nem mert.

Néhány párisi lap szerint nem igaz az, hogy Trockij elhagyta volna a barbizoni villát. Most is ott van még s itt várja a francia kormány intézkedését.

Bonyolódik a budapesti ügyvéd nizzai öngyilkosságának ügye

Hazaérkezett az áldozat felesége s kijelentette, hogy az ő nézete szerint is meggyilkolták a férjét — Bekapcsolódik a nyomozásba a budapesti rendőrség is

Páris, április 17

A Paris Soir újra és most már egészen határozott formában írja azt, hogy a Nizzában állítólag öngyilkossá lett palotai Kovács Károly budapesti ügyvéd gyilkosságának esett áldozatul. A tettesek kiletére vonatkozólag természetesen nem lehet bizonyosságokat állítani, a gyilkosság körülményei azonban feltűnően hasonlítanak a Prince-gyilkossághoz. Ismételt megállapítja a francia lap azt is, hogy az előkelő budapesti ügyvéd szoros összeköttetésben volt a Stavisky-bandával s valószínű, hogy terhelően tudott volna fellépni Stavisky cinkosáival szemben.

Az ügy maga egyébként, most már szinte lázban tartja a magyar fővárost. Palotai Kovácsné kijelentette, hogy a legnagyobb kétségbeeséssel néz szembe a döbbenetes rejtéllyel, amely férje halál-

ával kapcsolatban jelentkezik. Igaz az, hogy a nizzai hatóságok az öngyilkosság tényét állapították meg s így a megejtett boncolás után a temetési engedélyt kiadták, ezzel szemben azonban igaz az is, hogy férjének semmi oka nem volt az öngyilkosságra s ő nem is tudja elhinni, hogy öngyilkos lett.

Határozottan az a gyanúja, hogy valóban sötét bűntény történt, egyebet azonban nem tud semmit s így teljesen felzaklatott idegállapotban él.

Palotai Kovácsné nyilatkozata után most már a budapesti rendőrség is érdeklődni kezdett. Állítólag átiratot vár a párisi rendőrségtől s ha ez megérkezik, úgy nyomban bevezeti a nyomozást a gyilkosság ügyében. Elsősorban azt kellene megállapítani, hogy milyen szerepet játszott az ügyvéd az optánkötvények közvetítésével kapcsolatban.

Többségi értekezlet volt, amelyen Tatarescu miniszterelnök nagy beszédet tartott

Bukarest, április 17.

Ma délután a képviselőház könyvtárának termében a többségi képviselők értekezletre gyűltek össze. A gyűlést Tatarescu miniszterelnök beszéde töltötte ki. Tatarescu a jelenlegi politikai helyzetet vázolta fel. Megállapította, hogy a kormány helyzete az utóbbi időben mindjobban megerősödött, ellenségei mesterkedésének ellenére is.

— Felhívom barátainkat és ellenségeinket, — mondta a miniszterelnök, — hogy legyenek kevésbé érzékenyek a bukaresti kávéházak hisztériájának rezgéseivel szemben és ne adjanak hitelt minden mende-mondának. Kijelentem, hogy én jó orvos tudok lenni, ha kell és ki tudom őket gyógyítani a betegsükből akaratuk ellenére is.

tuk ellenére is.

Ezután bejelentette a miniszterelnök, hogy a parlamenti ülésszak április 28-án teli meghosszabbításáról szó sem lehet. Május hónapban nagy külpolitikai tanácskozások lesznek. Ebben a hónapban tartják meg a kisantant államok gazdasági értekezletét.

— Azután több állam megbízottai látogatnak el hozzánk Bukarestbe és jó magam is külföldi utat tervezek, mondta még Tatarescu.

Végül a kormányelnök kérte a többségi képviselőket, hogy ne gördítsenek akadályokat a parlamenti időszak rendes időben való bezárása elé és szavazzák meg akadémikusok nélkül a tárgyalás elé kerülő törvénytervezeteket.

Meghalt a felvidéki magyar paraszt lengyelországi grófi veje

Eger, április 17

Két évvel ezelőtt nemcsak Magyarországon, hanem egész Európában jóízű feltűnést keltett az a házasság, amelynek hőse Kroznovszky Jenő lengyel gróf körülpkiadó volt. A fiatal lengyel gróf körutát tett volt a magyar Felvidéken s körutájában megismerkedett egy magyar földműves leánnyal. A leány nagyon szép volt, a fiatal gróf pedig lobbánékony és romantikus. Nem sokat törődött előkelő rokonsága tiltakozásával, a szép magyar földműves-leányt feleségül vette és hazavitte Lengyelországba, ősei kastélyába, — urnőnek.

A leány szülei természetesen otthon maradtak a barázdá mellett s csak távolról tartották a rokonságot az előkelő lengyelországi vővel. Most aztán szomorú táviratot kaptak. Az ifjú gróf spanyolbetegségbe esett és szombaton meghalt, özvegyen hagyva a magyar földműves-leányt, akinek azonban most már férje után grófi rangja van, csak éppen grófi barátai nincsenek még mindig az idegen lengyelhonban.

Zavoianu ezredes a hadbíróság előtt

Bukarest, április 17.

A bukaresti hadbíróság előtt hétfőn délután megkezdődött Zavoianu Stefan tart. ezredes pörének főtárgyalása, akit amiatt helyeztek vád alá, mert hosszú időn át rejtőzött Zelea-Codreanu Cornél. A

vádirat felolvasása után az elnök megkérdezte Zavoianut, mikor ment hozzá Codreanu?

— Pontosan január 9-ikén s március 15-éig lakott nálam, — válaszolta a vádlott.

Elnök: Mikor szerzett tudomást arról, hogy Codreanu ellen letartóztatási parancs van?

Vádlott: Nem volt és ma sincs letartóztatási parancs ellene.

Petrescu ezredes, különleges vádbiztos rámutat arra, hogy letartóztatási parancs valóban nem volt még akkor Codreanu ellen, de létezett elővezetési parancs.

A vádlott ezután kijelentette, hogy Codreanu gyanította, miszerint le akarják tartóztatni s ezért tőle védelmet, amit ő, a vádlott, nem is tagadott meg.

A tárgyalást délután is folytatták.

A gazdatiszti gyűlés résztvevőinek 80 százaléka magyar volt és munkanélküli

A tordamegyei és marosmegyei gazdatisztek vasárnap délelőtt nagygyűlést tartottak Marosvásárhelyt. Szomorú érdekessége a gyűlésnek, hogy a megjelentek nyolcvan százaléka magyar volt és — mind munkanélküli! A felszólalók javasolták, hogy községi gazdatiszti állásokat létesítsenek és szaporítsák az állami mintagazdaságok számát, hogy a munkanélküli gazdatiszteket kenyérhez juttassák. Filipescu földművelésügyi minisztériumi vezérfelügyelő is megjelent a gyűlésen és hosszabb beszédben mondotta el, hogy ismeri a gazdatisztek szomorú helyzetét és megígérte közbenjárását az illetékeseknél.

SPORT-ÉLET

Belföldön: Kétségbeejtően szánalmas játékkal kapott ki a nagyválogatott

A NAC veresége, a Brasovia és Mures első győzelmei a Nemzeti Bajnokságban

Külföldön: A magyar csapat váratlan és súlyos veresége Bécsben

Bukarest, április 17.

...Luchide sirt!...

A futballszövetség főtítkárának idegei kísérleti mérkőzés után felmondották a szolgálatot: a válogatóbizottság vezetője

Bohemians—Románia A) válogatott 3:1 (1:1)

Körülbelül 8000 főnyi közönség volt kíváncsi Románia nagyválogatottjának edzőmérkőzésére. Soha mérkőzés talán ekkora csalódást nem hozott mint ez: a román csapat nagyon gyengén játszott! Általában az egész csapat, alig néhány játékos mutatott megnyugtató formát. A mérkőzésen csunya botrány is történt: Bindeát elképesztő durvaságai miatt kiállította a bírót.

Az első félidőben Cuedan, Sepi és P. Valcov gyengék, Püllök, Bürger és Barátky jók. A második félidőben Juhász helyett Steinbach, Valcov helyett Kovács áll be, Püllököt Sepsi cseréli fel. Mindjárt élénkebb és szebb a játék. A csatársor ekkor szép kombinációkkal játszik, de a nagyszerű, tipikus középeurópai futballt bemutató cseh csapattal ekkor már nem bírnak.

A második félidőt csunya, elítélendő botrány zavarta meg:

Bindea olyan rettenetesen durván játszott, hogy a közönség — eddigi dédelgetett kedvencét! — kifütyülte. Xifando bíró egyik újabb durvaságánál kiállította Bindeát. Első eset, hogy a román válogatottból kiállítottak valakit!

A gólok sorrendje:

40. perc Cek 1:0. — 45. perc Sepi 1:1. A második félidő 3. percében Cek 2:1 és 4. percében Irlicek 3:1.

A csapatok felállítása:

Bohemians: Hustava — Bernacek, Vrba — Halla, Lanhaus, Tirpek — Baron, Cek, Beibel, Irlicek, Cervený.

Románia A. csapat: Püllök, Bürger. Albu — Robe, Juhász (Steinbach), Cuedan

Melepetések fordulója:

A Nemzeti Bajnokságban

Győztek: Juventus, Brasovia, Mures
Desztelenek: NAC, Tricolor, Soimii

A Nemzeti Bajnokság — a válogatott korot mérkőzése miatt — csak csonka fordulót játszott, — de ez is a meglepetések fordulója volt. A NAC kikapott Bukarestben, a Brasovia feltámadásszerű győzelmével első győzelmi pontjait szerezte a Nemzeti Bajnokságban. Itt meglepetés a nagy gólarány is. A Mures határozott győzelme is részben meglepetés. Az eredmények:

Fáradtan, letörtén:

Juventus—NAC 4:2 (3:2)

Bukarest, április 17.

A fáradt letört csapat benyomását keltő NAC megérdemelt veresége a frissen, nagy kedvvel játszó Juventustól.

A gólok sorrendje:

9. percen Kocsis bombája 0:1, 30. percen Zainescu 1:1, 34. perc Palmer 2:1, 39. perc Rónay 2:2, 41. perc Zainescu 3:2, Második félidő 18. perc Major 4:2.

Utolsó harc:

Mures—Soimii 4:1 (3:2)

Nagyszeben, április 17.

A Mures szép játékkal megérdemelten győzött Nagyszebenben: Mures—Soimii 4:1 (1:0).

Football, tenisz és atlétikai cikkek legolcsóbban

Rekord Sportnál

Brassó, Kolostor-utca 24.

tagja sirva fakadt. És a főtítkári könyvekben benne van a kritika is, meg a kétségbeesés is: a válogatottjelöltekből álló csapat olyan szánalmas játékkal „lepte meg” a közönséget, hogy a legkomolyabb aggodalommal lehet tekinteni a

jugoszlávok elleni mérkőzés elé.

Mig szombaton a tartalék válogatott legyőzte az utazástól fáradt cseheket, az A. csapat vereséget szenvedett. De még csak ha kikapott volna?!... De milyen szánalmas játékkal!...

mény: Vogl 25 méteres remek felsőszarkos bombája nyomán 1:0. Változatos játék, a Tricolor kitérősekkel kísérletezik, de a Brasovia-védelem helyén van. A Brasovia-csatársornak különösen a balszárnya van elemében: Nuridsány beadását Bogdán beteszi, 2:0. A félidő utolsó góját Vogl lövi, 3:0. A Tricolor a második félidőben belefekszik, de végül mégis újra a Brasovia kerekedik felül: Nuridsány beadását Balogh befeljei, 4:0. Szika lefutása és átadása után Vogl kapásból 5:0, Vogl egyéni kitérése és szép felsőszarkos gója, 6:0.

A Brasovia-csatársort megfiatalította az ifjúsági Nuridsány kitűnő játéka. A csatársorból még Vogl gólképessége tűnt ki. A halvesorban Gönczy tömte labdával a csatárokat, a védelem biztosan állott a helyén (mondhat-

AZ UJ MAGASSÁGI CSUCSIELJESÍTMÉNY HÖSE

Donati olasz hadirepülő néhány nappal ezelőtt döntötte meg a repülés magassági világrekordját. Donati 14 ezer 500 méter magasságot ért el s így 700 méterrel javította meg a francia Lemoine 13 ezer 800 méteres csúcsteljesítményét.

nánk úgy is: kevesebb dolgot jól végezte...) A Tricolorból csak Schwartz centerhalf és Dragomirescu I. hátrvéd játéka emelkedett ki. A Brasovia bevételét is elmosta az eső: 5000 lej ráfizetéssel zárt. A Brasovia feljavult formája szép küzdelmet és nyílt játékot ígér a Kispesttel.

A. CSOPORT

1. Crisana	8	5	3	0	20:7	13
2. Universitatea	8	5	1	2	26:12	11
3. Venus	10	5	1	4	24:18	11
4. Kinizsi	8	5	0	3	17:15	10
5. AMTE	9	4	1	4	16:16	9
6. CFR	7	3	1	3	9:9	7
7. Tricolor	10	1	2	7	11:33	4
8. Brasovia	8	1	1	6	12:25	3

Hátralévő ellenfelek: Crisana: Kinizsi, Venus, AMTE, CFR, Tricolor, Brasovia. Venus: Crisana, CFR, Brasovia. Kinizsi: Crisana, Universitatea, AMTE, CFR, Brasovia. Tricolor: AMTE: Crisana, U, Kinizsi, CFR, Brasovia. CFR: Crisana, U, Venus, Kinizsi, AMTE, Tricolor, Brasovia. Tricolor: Crisana, U, Kinizsi, CFR, Brasovia: Crisana, U, Venus, Kinizsi, AMTE, CFR.

A Nemzeti győzött Temesvári

Temesvár, április 17.

A Nemzeti Temesvárt rácsafolt kolozsvári nagy vereségére és valóban szép játékkal legyőzte a válogatottjai nélkül is komoly játékerőt képviselő Ripensia-Kinizsi kombináltat:

Nemzeti—Ripensia, Kinizsi vegyes 3:1 (1:0). Megérdemelt győzelem. A Nemzeti különösen a hajrában remekelt. A budapesti csapat mindhárom góját Odry jutatta a hálóba. A kombinált egyetlen góját Glasz szerezte.

Kispest két győzelme Brailában

SZOMBATON

Kispest—DVA 5:1 (2:1). Kepes (4), Nemes a Kispest, Vanea a brailai csapat gólszerzői.

VASARNAP

Kispest—Dacia Unirea 2:1 (1:1). Nemes és Szepes, illetve Cavadia a góllövők.

Bajnoki mérkőzések

BRASSO

Gloria—IAR 2:1 (2:0). Meglepetés! A Gloria nagyon szép és lelkes játékkal megérdemelten győzött Szikszai Góljaival.

BMTE—Astra 2:0 (1:0). A nap másik meglepetése. A munkáscsapat lelkes játéknak eredménye az értékes győzelem. A 6. percben Bálint a második félidő 30. percében Bakó a góllövők.

Suburbii, Benedek II. a Victoria góját az egyenlő ellenfelek küzdelmét mutató mérkőzésen.

CFR—Ivria 11:0 (3:0). A CFR óriási fölényvel győzött a három tartalékkal játszó Ivria ellen.

Olympia—Izvorul 2:2 (1:0).

Suburbii—Victoria 1:1 (1:0)

Gloria—Suburbii 4:2 (2:1). A múlt héten botrány miatt 3:2-nél félbeszakadt mérkőzés befejezéséhez még 15 percet játszottak le. 11-esel kezdődött a játék, a Gloria ezt berugta, a hátralévő időben nem változott az eredmény. Brasovia—Suburbii (6:0), ifjúsági bajnok. Nagy technikai és lendületfőlényvel győzött a Brasovia. Vig (4), Komény (2), Illyés (2), Fogoly és Tamás a góllövők.

KOLOZSVAR

CFR—Hagglbor 5:1 (3:1).

SZATMAR

Olympia CFR—Seimí Színerváralja 7:0 (4:0).

NAGYBANYA

Phöbus—Tricolor 2:0 (2:0).

NAGYKAROLY

SzSe—Victoria 1:1 (1:0).

NAGYVARAD

Makkaba—PTT 2:1 (0:1).

CFR—Nagyszalontai Törekvés 3:0 (2:0).

TEMESVAR

TMTE—Electrica 0:0. Meglepetés!

Rapid—Hertha 2:0 (1:0).

ZOMBOLYA

TAC—ZsSe 7:0 (2:0).

KÉZDIVASARHELY

KSE—Swag 2:0 (0:0). Sáros pálya. Megérdemelt győzelem. A KSE fölényét fejezi ki a gólarány.

SzMTÉ—Mercur 0:0.

ARAD

AAC—Hakiah 3:0 (0:0).

ATE—Soimii 12:1 (6:1).

Olympia—Unirea 4:0 (1:0).

Transsylvania—Tricolor 2:1 (0:0).

RESICA

UDR—RMTE 3:0 (1:0).

Barátságos mérkőzés

NAGYVARAD

Törekvés—AMTE 1:0 (0:0). A győztes gólt a második félidő 20. percében Buksa lőtte.

MAROSVASARHELY

MMTE—Kolozsvári AC 1:0 (0:0).

A győztes gólt Giliga szerezte.

BUKAREST

Universitatea komb.—Sportul Studentesc 2:0. Az Universitatea erősen tartalékolva játszott.

TENISZEZŐK!

MEGÉRKEZETT

az új szálltmány: friss teniszgolyó, friss DUNLOP- és SLAZENGER'S teniszlabda!

BUTYKA VIKTOR

BRASSÓ, BUZASOR 8 SZ.

Követelje az ideit — friss-árut!

Bánják az osztrákok, hogy nem Európa Kupa volt?

Nagy küzdelemben, de alulmaradt a magyar csapat Bécsben

Bécs, április 17.

Meisl, az osztrák csapat kapitánya, aki a magyarok ragyogó húsvéti győzelmei után lemondotta az osztrák-magyar mérkőzés Európa Kupa jellegét, most haját tépheti. Az osztrák csapat ugyanis tegnap a Hohe Warte 60.000 tomboló nézője előtt fölényesen játszott a szokatlanul gyenge védelmü magyar csapat ellen és végeredményben elég nagy gólkülönbséggel győzött. Ha a magyar csapat vereségének okát nézzük, talán az, hogy

a nagyszerűen játszó magyar csatárokat megzavarta a védelem bizonytalankodása és a gyorsan bekapott gólok.

De ettől eltekintve, az osztrákok tényleg jól játszottak, a magyar csapat viszont némileg visszaesettebb formát mutatott.

A magyar csapat már az első percben gólt szerez! Markos lefut, átjátsszik Keménynek, aki Sárosinak ad be és a remekül játszó magyar center a vetődő Platzer alatt berugja a gólt 0:1. A magyar csapat fellekesülten támad, mindenki azt hiszi, hogy nagy osztrák vereség szemtanuja lesz. Az osztrákok azonban gyorsan magukhoz térnek. Az 5-ik percben Sindelar és Schall viszik a labdát, Hirtel kapja, éle-

sen lő, Háda csak kiüti, Zischek berohan 1:1. Erdekes, szép játék alakul ki, a kapuk kölesőnösen forognak veszélyben. Mindinkább állandósuló osztrák fölény alakul ki, a magyar védelem bizonytalankodása miatt. A 22-ik percben Sindelar kiugraszítja Hirtelt és máris 2:1. A magyar csapat elkeseredetten támad: Vincze remekül szökteti Markost, a beadás mintaszerű, Sárosi gólja még jobb 2:2. Korai az öröm. Két perc múlva Schall egyéni kitérését a későbbi vetődő Háda nem tudja szerelni 3:2. Magyar támadásokkal indul a második félidő. Sárosi megsérül, de tovább játszik. A magyar védelem kapkodása több osztrák gólhelyzetet teremt. Az osztrák csatárok többször rotnak, de gólt is lőnek: a 16-ik percben Bican, a 28-ik percben ismét Bican beállítja a végeredményt.

Ausztria: Platzer — Cisar, Sesta — Wagner, Smistik, Nausch — Zischek, Bican, Sindelar, Schall, Viertel.

Magyarország: Háda — Törös, Bíró — Laký, Móri, Szalay — Markos, Vincze, Sárosi, Toldi, Kemény.

BRÜNN

Brünn—Budapest 5:1 (2:1). A brünni csapat otthonában nagy revánst vett súlyos budapesti vereségeért.

Franciaország is a világbajnoki döntőbe került

Luxemburg, április 17.

Franciaország válogatottja könnyen győzte le tegnap Luxemburg csapatát a világbajnoki selejtező mérkőzésen. A XII. csoportból ezzel Franciaország és Németország kerültek a döntőbe.

Franciaország—Luxemburg 6:1 (2:0).

Argentína bejelentette visszalépését és így Chile játék nélkül került a döntőbe a harmadik selejtezőcsoportból. A 16-os döntőben ezzel

eddig már tíz állam került: Brazília Chile, Egyiptom, Svédország, Spanyolország, Olaszország, Csehszlovákia, Hollandia, Franciaország, Németország.

ANGLIA—SKÓCIA 3:0 (1:0).

London, április 17.

A hagyományos angol-skót mérkőzést az idén száztízezer néző előtt tartották meg. Nagy küzdelem után az angol csapat győzött. Az eddigi eredmények: Skócia 26 győzelem, Anglia 18, döntetlen 14.

Ne
csapja be
az ajtót

a sorsjegyügynök
orra előtt
a szerencsét

hozza a házához!

Ki tudja? Talán milliókat hoz Önnek!

Hogyan fogadna valakit, aki egy milliós bankjegycsomót hozna Önnek? Semmi kétség: szélesen kitérné előtte ajtaját és beljebb tessékelné.

A Román állami sorsjáték most osztja ki első ízben a következő nagy nyereményeket:

8 milio
3 millió
2 millió es
19 darab
1 millió

A legszerencsésebb esetben a nyeremény 13.000.000 lei
Huzás május 3-án és 4-én.

Ugyanigy kellene fogadnia a sorsjegyügynököt is, mert a sorsjegy, amelyet Önnek elad, milliókat hozhat. Az állami sorsjáték eddig 1.000.000.000 lei értékű nyereményt osztott ki. Az ország minden tájékán az emberek százai áldják a sorsjegyügynököt, aki nekik a sorsjegyet eladta. Ne várja be az ügynököt, keresse fel önként a legelső sorsjegyárutót!

A Román

Állami osztálysorsjáték

Teljes sikeri zárás Budapesten

Befejeződött az Európa-bajnokság

Magyarország nyerte a nemzetek pontversenyét — Románia két negyedik helyet szerzett

Budapest, április 17.

Az ökölvívó Európa-bajnokságok nagy sikerrel zárultak. A döntő küzdelmekben gyönyörű sportot kapott a hatalmas közönség. A magyar versenyzők két Európa-bajnokságot szereztek és megnyerték a nemzetek pontversenyét is. A román versenyzők a nemzetközi versengésben rutinhánnal küzdöttek és bár végeredményben az utolsó helyen végeztek, képességeik bemutatkozásával kivívták a nemzetközi sportkörök elismerését. A részletes végeredmény:

Légsúly: 1. Palmer angol, 2. Kubinyi magyar, 3. Rotholz lengyel, 4. Sandu román. A magyar ökölvívó hatalmas fölényben volt, de a harmadik menetben az ir bíró többszöri figyelmeztetés után leléptette. A közönség óriási elkeseredéssel és tüntetéssel fogadta a döntést. Bár Kubinyi tényleg elkövetett némi szabálytalanságot, az ir bíró ítélete tulzott volt.

Bantamsúly: 1. Énekes magyar, 2. Sederberg svéd, 3. Rogalski lengyel, 4. Sergio olasz.

Pehelysúly: 1. Kaestner német, 2. Friegyes magyar, 3. Forlanski lengyel, 4. Uhlrich, cseh.

Könnyűsúly: Facchin olasz, 2. Harangi magyar, 3. Schmedes német, 4. David román.

Weltersúly: 1. Cleave angol, 2. Varga magyar, 3. Röisland norvég, 4. Fröhlich osztrák.

Középsúly: 1. Szigeti magyar, 2. Majchrzicky lengyel, 3. Neri olasz, 4. Führer osztrák.

Kisnehézsúly: 1. Zehetmayer osztrák, 2. Antzak lengyel, 3. Pürsch német, 4. Halvelka cseh.

Nehézsúly: 1. Baerlund finn, 2. Runge német, 3. Floyd angol, 4. Kopaczek cseh. Nemzetek pontversenyében: 1. Magyarország 22 pont (2 első, 4 második hely), 2. Anglia 12 pont (2 első, 1 harmadik), 3. Németország 12 pont (1 első, 1 második, 1 harmadik), 4. Lengyelország 12 pont (2 második, 2 harmadik), 5. Olaszország 8 pont (1 első, 1 második, 1 harmadik), 6.

Atlétika

A BRASSÓI MEZEI FUTÓVERSENYT

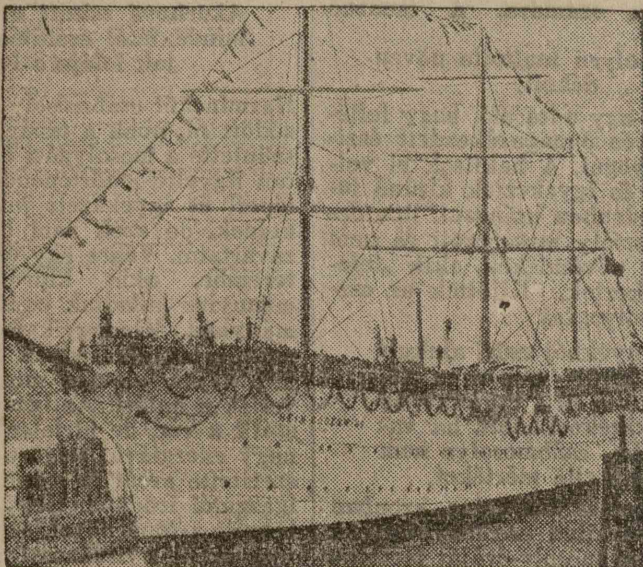
nagy sikerrel, példás rendezésben és hatalmas tömegű indulóval rendezték meg vasárnap. A részletes eredmények:

Ausztria 7 pont (1 első, 1 negyedik), 7. Finnország 5 pont (1 első), 8. Svédország 3 pont (1 második), 9. Csehszlovákia 3 pont (3 negyedik), 10. Norvégia 2 pont (1 harmadik), 11. Románia 2 pont (2 negyedik).

(A pontszámítás: első 5 pont, második 3, harmadik 2, negyedik 1 pont).

3 kilométeres táv, szeniorok részére (12 induló). 1. Ruck P. KTV 8 p. 50 mp. 2. Surd KSE 8 p. 52 mp. 3. Roth KTV 9 p. 13.8 mp. 4. Götti KTV. 5. Mergler KTV. 6. Balázs Kolping.

6 kilométeres táv, szeniorok (23 induló). 1. Fischer KTV, 2. Láhni KTV, 3. GAL IAR, 4.

A „Hein Godenwind” német vitorláshajót a birodalmi kormány ifjúsági telepnek rendezte be. A kikötőben lehorgonyzott hajó a megszálló vendégek százait fogadja be.

Babóie IAR, 5. Mircan Astra, 6. Ruck J. KTV, 7. Salmen KTV, 8. Ghicomban Astra, 9. Ardecan Astra, 10. Ticusan IAR.

Csapatverseny (6 egyesület). 1. KTV 16 pont. A brassói liga kupájának győztese. 2. IAR 28 pont. 3. Astra 41 pont. 4. IAR B. csapata 60 pont.

3 kilométeres juniorverseny (10 induló). 1. Brenndörfer KTV 8 p. 44 mp. 2. Sulica Astra 8 p. 59 mp. 3. Ghicomban Astra.

MAGASUGRÓ VILÁGREKORD

Newyork, április 17

Marty, a szenzációs képességű amerikai atléta újabb világrekordot javított a magasugrásban. Saját világrekordját — (3 méter 05 cm.) ugrotta túl.

2 méter 07.6 cm.-es teljesítménnyel!

Vízpoló

Rotterdam, április 17.

A magyar „viziosikók” fölényes sikerrel folytatják hollandiai turájukat. A magyar utánpótlás, miután Amszterdamban 7:4 (4:2) arányban győzte le a „Het Y” csapatát, vasárnap Rotterdamban állott ki:

Magyar utánpótlás—Cercle Natation Royal 8:3 (6:1). Iskolajátékkal győztek a magyarok. Teutsch (5) Brandy, Bozsi és Mo'nár egy-egy gólt dobta.

Uzás

UJABB DEN OUDEN-VILÁGREKORD!

Rotterdam, április 17.

A magyar vízpoló-csapat szereplése alkalmával uszóversenyt is rendeztek Rotterdamban, melynek nagy szenzációja:

Willy den Ouden, a kivételes képességű holland uszóbajnoknő 1 perc 04.8 mp.-re javította a 100 méteres gyorsuszás hölgy világrekordját!

A többi szám eredménye:

100 méter hát: 1. Schäffer holland 1 perc 15.4 mp. 2. Nagy magyar 1 perc 13.6 mp.

200 méter mell: Korpethiek holland 2 perc 54.6 mp. 2. Kinitboeck holland 2 perc 55.2 mp. 3. Mezei magyar 2 perc 55.4 mp. (Feltűnően jó eredmények!)

3x55 méter vegyesfűtő: 1. Magyar csapat 1 perc 36.2 mp.

Dél-Arábiában az angol megszálló csapatok páncélos gépkocsikon végzik a feldeítő járőrszolgálatot. Az uttalan terep irtózatossá teszi a modern harci jármű elé s bizony az arabok könnyű lovaikon és tevéiken nagy előnyben vannak.

Rómában most kezdődött meg a nemzetközi Montessori-kongresszus, amelynek résztvevői meglátogattak egy modern római gyermekotthont.

Tanódy Endre dr. fordításában és magyarázataival

Megjelent az új konverziós törvény

A magyarra fordított és népszerű magyarázatokkal ellátott könyv lapunk minden árusítójánál kapható

Brassó, április 17.

Az új és most már minden valószínűség szerint végleges konverziós törvényt nem csak a törvényhozás két háza fogadta el, hanem azt a király is szentesítette és a törvény a hivatalos lapban megjelent, életbe is lépett. A konverziós törvény új és végleges szövegezésre sok tekintetben kielégíti a hitelezőt és az adóst egyaránt, csak az a baja, hogy a törvény bonyolult szerkezetű és szövegezésében is nehézkes. Nemcsak a laikus nem ismeri ki magát a törvény különböző utasításiban, hanem még a jogász sem és itt a magyarázatok annak, hogy a konverzió nagy anyagában egyesek szakemberekké tökéletesítették magukat.

A konverziós törvény és a konverziós törvényeknek egyik országosan ismert és elismert szakembere, dr. Tanódy Endre, bukaresti ügyvéd, a B. L. és a Népujság bukaresti munkatársa, aki ebben a szakmában hatalmas akciót vezetett le lapjaink hasábjain és aki a konverzió kérdéseiben kitűnő felkészültséggel és tisztánlátással rendelkezik. Most, hogy a végleges törvény megjelent, Tanódy Endre dr. vállalkozott arra, hogy a törvényt helyes magyarra lefordítja és azonfelül olyan magyarázatokkal látja el, amelyek nemcsak a jogász számára hasznosak, de amelyeken át a laikus birtokos ember is tisztán betekinthet abba, hogy mi a tennivalója ahhoz, hogy a konverziós törvény reá is vonatkozzék és annak paragrafusai között ne tévedjen.

Tanódy Endre most megjelent könyvében tehát nemcsak a törvény kitűnő és világos fordítását adja, hanem magyarázatokkal is szolgál.

Könyve végzavában Tanódy Endre az alábbiakat írja:

„Ezeknek a magyarázatoknak az volt a célja, hogy aki nem jogász, kiemelje belőlük a törvény rendelkezéseinek valódi értelmét, aki pedig jogász, az hozzáfoghasson ezután az általános tájékoztatás után a törvény részleteinek tanulmányozásához. Szakszerű és népszerű egyszerre ugyanaz a szöveg nem lehet és ezért adtam olyan magyarázatot, amelyet mindenki megérthet, de amire annak a jogásznak is szüksége van, aki még ezután akarja a törvényt nagyon is bonyodalmas rendszerét feloldozni.

Nem foglalkoztam itt elméletekkel, nem ismételtem azt, amit magából a törvényből minden további nélkül kiolvashat a törvénytudatlan olvasó is és nem tértem ki az elől, ami homályos és vitás. Azt igyekeztem összefoglalni, amire mindenkinek és azonnal szüksége van.

Hogy kik esnek a törvény alá, mit jelent rájuk nézve a kedvezményekben való részesedés, hogy mit kell tennie az adósnak és mit a hitelezőnek, hogy jogait biztosítsa. Hogy kell-e perelni, hogy lehet-e végrehajtani, hogy mi történik az eddigi végrehajtásokkal, előjegyzésekkel és általában, hogy van-e

valakinek tennivalója, vagy nincsen?

A vitás kérdésekben nem pártoskodtam, nem akartam sem az adósnak, sem a hitelezőnek kedvezni, ami amúgy sem használna egyiknek sem, mert nem mi döntünk, hanem a bíróságok.

Ezekből a magyarázatokból kiderül, hogy minden ellenkező jószándék dacára, az adósságrendezés ezután is csak vitákon és pereken át juthat végleges elintézéshez és ezekben a csatákban minden érdekeltnek fel kell tértenie magát a törvény ismeretével.

★

Amint a szerző magyarázatiból is tisztán kitetszik, a konverziós törvény rengeteg vitáját csak úgy lehet kikerülni, ha mindenki, akinek birtoka van és a birtokot adósság terheli, tisztában van azzal, hogy a törvény miképpen rendelkezik.

Eppen ezért hézagpótló dr. Tanódy Endrének nagyszerű fordítása és azok a kitűnő magyarázatok, amelyekkel ezt a majdnem száz oldalas könyvet a szerző ellátta.

A könyv most jelent meg és hogy mi is hozzájáruljunk a magunk tehetsége szerint a szerző kitűnő munkájához, részt vállaltunk a könyv terjesztésében olyformán, hogy abból minden olyan bizományosnak és lapelárusítónak juttatunk, aki akár a B. L., akár pedig a Népujság terjesztésével foglalkozik.

Az új konverziós törvény fordítását és nagyszerű paragrafus-magyarázatait tehát mindenütt meg lehet vásárolni, ahol a B. L. vagy Népujság kapható.

A könyv ára 40 lej. Ha netalán mégis akadnának olyan helységek, ahol dr. Tanódy Endre könyvét az olvasó nem találná, úgy forduljon az illető a kiadóhivatalhoz, amely a könyvet a pénz előzetes beküldése ellenében azonnal megküldi.

Mrs. Cleant még aznap áthelyezték Amerikába egy másik városába büntetésből.

Ezzel azután meg is szűnt a mosoly-óra a newyorki felsőbb leányiskolában.

Apróhirdetések

Egy szó 1.- lej. vastag betűből 2.- lej. Legkisebb hirdetés 20.- lej. A hirdetés díjak előre fizetendők. Tümpeldányt nem adunk. Apróhirdetési felvételi helyek: 1. Kiadóhivatalunk, Str. Sfta Mina 9. (prin Calea Calarasi). Telef. 3-37/31; 2. „Minerva” kölcsonkönyvtár, Calea Victoriei 50. Pasagutl Victoriei Subsol; 3. „Presa” hird. iroda, Str. Särindar 24.; 4. Schulder Carol. hird. iroda, Str. Eugen Carada 2.; 5. Consumul Nifon, Str. Nifon 1., Rond. (Bulev. Maria sarok); 6. George Georgescu. trafik. Colonel Mihail Ghica 74. „Lucretiu”-tözsde, főpósta előtt, (alea Victoriei-Str. Carol sarok. Frätilä 1. Ioma könyvkereskedés. Piața Filantropia 2. sz. tüzler és a Bukaresti Lapok összes pénzbeszedői.

Dr. Botvinik berlini specialista bőr- és nemibajokban. Rendel 12-2, 5-8-ig. Vasárnap 9-10-ig. Piața Rosetti 6. (Bulev. Carol). Telefon 3/34-11. 211146

Bercovici Lulu kozmetikai intézete București, Nic. Bălcescu 39. Tel.: 247/51. Arcápolás, estélyi kikészítés. Helyi fogyasztás Prof. Werndorff speciális találmányával. Előnyös börtrendszer. 2457

Tornakurzus (gimnasztika) gyermekek és hölgyek részére, bécsi és müncheni szisztema szerint. Jelentkezés hétfőn és szerdán 5-7-ig dr. Kestenbaumnál, Pitar Moș 19. 2288.

Veszek aranyfogat (koronát) grammját 105 lejért, minden levonás nélkül, veszek aranyezüstpénzeket és törmeléket. Eskenazi, Str. Zaráfi 12. (Prin Lipsani). 2450

Alkalmi vétel, lejárator ki nem váltott, keveset használt ruhák, felöltők, trenchcoatok, szmokingok minden nagyságban, olcsón kaphatók. Manchester, Coltei 27. 2368

Két fiúgyermeket elhelyeznék jobb zsidó családnál, két hónapra, kóser kosztra. Özv. Abrahámné, Strada Berthelot 88. szám, hátul az udvarban. 2466

Fiatl özvegy keresi izraelita uriember ismerettségét, ki anyagilag támogatná, egyuttal szórakoztató partnere lenne Bucurestiben. Teljes cím leveleket „Két jóbarát” jelgére. 2464

Ékszer- és órajavítást a legolcsóbb árban vállalkoz. Aranyat a legmagasabb árban veszek. Roth Márton, Str. Smărdan 26., az udvarban. 2468

Doktor Mo'nar C. Erzsébet fogorvos, a kolozsvári fogászati klinika volt tanársegéde. Rendel d. u. 3-6. Bul. Maria 4. Et. IV. Lift. 2462

Dr. VARGA

v egyetemi tanársegéd

Bőr- és nemibetegségek specialistája

Rendel 1-3 és 6-8-ig

București, Str. General Praporgescu 1 sz. I. em (prin Str. Bătești)

Telefonszám 2-39-73

Csábító mosolyra tanította növendékeit egy newyorki tanárnő

A puritán iskolaigazgató különös kalandja a „démonok” osztályában

Newyork, április 17.

A világ legnagyobb városának minden héten akad valami rendkívüli szenzációja. Ezuttal az egyik newyorki felsőbb leányiskola növendékei és azok szülei, meg rokonai élnek nagy izgalomban, egy egészen különös esemény miatt.

Az izgalmak középpontjában egy látszólag jelentéktelen eset áll. A leányiskola egyik tanárnőjét, Mrs. Cleant hirtelen szabadságra küldték. A tanárnő, aki földrajzot tanított az iskolában, órájához egészen különös tantárgyat illesztett, amely az iskolai hatóságok későbbi megítélése szerint, nem való volt fiatal leányok, bakfisok számára. A tanárnő ugyanis csábító mosolyra tanította növendékeit.

A tantárgyat úgy adta elő, hogy fellépett a kaedrára és ő maga elkezdett észvesztően mosolyogni. A bakfisok el voltak ragadtatva és igyekeztek kitűnő tanárnőjüket mindenben utánozni. Rövidesen az egész osztály mosolygott és nem sokára akadtak növendékek, akik „felelésre” is jelentkeztek. Kijöttek az osztály elé és mosolyogtak.

A többi leányokból zsüri alakult, amely rendkívül szigorúan végezte munkáját és a csúfolkodással sem takarékoskodott, ha valamely bakfis csábmosolya nem érte el a kellő mértéket.

Minden rendben is lett volna, azonban az egyik nap váratlan esemény történt. Mrs. Clean éppen mosoly-óráját tartotta, amikor kopogtatás hallatszott az ajtón.

Belépett az iskola szigorú igazgatója. Mint máskor is, a leányok hirtelen felálltak a padban és úgy üdvözölték az igazgatót. Az igazgató meglegedetten biccentett fejével és bátorító pillantást vetett a tanárnő felé. De csakhamar nyugtalan lett, idegesen igazgatta nyakendőjét, majd jobbkezével megigazította frizuráját.

Akárhová nézett az osztályban, mindenfelől csábítóan mosolyogtak feléje a leányok.

Harminkét csábmosoly leányarc szegződött rá, noha a tanárnő már rég megszűntette a mosolygást és ahelyett sápadtan figyelte a történendőket. A táblához lépett és igyekezett jelt adni növendékeinek, de azok nem hagyták magukat zavartatni. Végre egy eleven férfi jött a terembe, akin kipróbálhatták, hogy mennyire haladtak eddig a nemes tudományban. Mindegyik leány oly kacéran mosolygott, ahogy csak tudott és egyesek még fejük ide-oda mozgásával is növelték a hatást. Az igazgatónak a fejébe szállt a vér, de hirtelen magára eszmélt, nagy energiával szigorú ráncokba kényszerítette arcát és a tanárnőt behívta az igazgatói irodába. Hogy az igazgató mit beszélt a tanárnővel, az alighanem sohasem kerül nyilvánosságra, annyi bizonyos, hogy

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R-t, Braşov—Brassó.